

Dansk udgave

Meddelelser og oplysninger

<u>Informationsnummer</u>	Indhold	Side
	I <i>Meddelelser</i>	
	
	II <i>Forberedende retsakter</i>	
	Regionsudvalget	
	49. plenarforsamling af 9. og 10. april 2003	
2003/C 244/01	Regionsudvalgets udtalelse om »Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fremme af kraftvarmeproduktion på grundlag af en efterspørgsel efter nyttevarme på det indre energimarked«	1
2003/C 244/02	Regionsudvalgets udtalelse om »Forslag til Rådets direktiv om betingelserne for tredjelandsstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på studier, faglig uddannelse eller volontørtjeneste«	5
2003/C 244/03	Regionsudvalgets udtalelse om: — »Meddelelse fra Kommissionen: Mere forskning i Europa — Mod 3 % af BNP«, og — »Meddelelse fra Kommissionen: Det europæiske forskningsrum: Et nyt afsæt Styrke, omlægge, åbne nye perspektiver«	10

<u>Informationsnummer</u>	Indhold (fortsat)	Side
2003/C 244/04	Regionsudvalgets udtalelse om »Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om etablering af et program, der skal øge kvaliteten af de videregående uddannelser og fremme den mellemfolkelige forståelse gennem samarbejde med tredjelande (ERASMUS WORLD) (2004-2008)«	14
2003/C 244/05	Regionsudvalgets udtalelse af 10. april 2003 om »Territorial samhørighed«	23
2003/C 244/06	Regionsudvalgets udtalelse af 9. april 2003 om »EU's forhandlingsposition på landbrugsområdet med henblik på næste WTO-forhandlingsrunde«	26
2003/C 244/07	Regionsudvalgets udtalelse om Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om kvaliteten af badevand	31
2003/C 244/08	Regionsudvalgets udtalelse om Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet: Frem mod en strategi til at beskytte og bevare havmiljøet	34
2003/C 244/09	Regionsudvalgets udtalelse om »Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om vedtagelse af et flerårigt program (2004-2006) for effektiv integrering af informations- og kommunikationsteknologi (ikt) i uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemerne i Europa (eLEARNING-programmet)«	42
2003/C 244/10	Regionsudvalgets udtalelse om: — »Kommissionens meddelelse til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Status over fem år med den europæiske beskæftigelsesstrategi«, og — »Meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Den fremtidige europæiske beskæftigelsesstrategi (EBS) »En strategi for fuld beskæftigelse og bedre job til alle««	46
2003/C 244/11	Regionsudvalgets udtalelse om »Meddelelse fra Kommissionen om »Europæiske benchmarks for uddannelsesområdet: Opfølgning af Det Europæiske Råds møde i Lissabon««	50
2003/C 244/12	Regionsudvalgets resolution om støtte til lokale folkevalgte, som er udsat for angreb og trusler i Baskerlandet	53

II

(Forberedende retsakter)

REGIONSUDVALGET

Regionsudvalgets udtalelse om »Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fremme af kraftvarmeproduktion på grundlag af en efterspørgsel efter nyttevarme på det indre energimarked«

(2003/C 244/01)

REGIONSUDVALGET HAR —

under henvisning til Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fremme af kraftvarmeproduktion på grundlag af en efterspørgsel efter nyttevarme på det indre energimarked (KOM(2002) 415 endelig — 2002/0185 (COD)),

under henvisning til Den Europæiske Unions Råds beslutning af 5. september 2002 om, i overensstemmelse EF-traktatens artikel 175, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse,

under henvisning til formandens beslutning af 26. juli 2002 om at henvise udarbejdelsen af en udtalelse om dette emne til Underudvalget for Bæredygtig Udvikling,

under henvisning til udtalelse om meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet: En fællesskabsstrategi til fremme af kombineret kraftvarmeproduktion og til fjernelse af hindringerne for udvikling af den (CdR 382/97 fin)⁽¹⁾,

under henvisning til udtalelse om Kommissionens meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet om »Forberedelser til gennemførelse af Kyoto-protokollen« (CdR 295/1999 fin)⁽²⁾,

under henvisning til udtalelse om Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fremme af elektricitet fra vedvarende energikilder inden for det indre marked for elektricitet (CdR 191/2000 fin)⁽³⁾,

under henvisning til udtalelse om Meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om Handlingsplan for større energieffektivitet i Det Europæiske Fællesskab (CdR 270/2000 fin)⁽⁴⁾,

under henvisning til udtalelse om Kommissionens grønbog: På vej mod en europæisk strategi for energiforsyningsikkerhed (CdR 38/2001 fin)⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ EFT C 180 af 11.6.1998, s. 34.

⁽²⁾ EFT C 57 af 29.2.2000, s. 81.

⁽³⁾ EFT C 22 af 24.1.2001, s. 27.

⁽⁴⁾ EFT C 144 af 16.5.2001, s. 17.

⁽⁵⁾ EFT C 107 af 3.5.2002, s. 3.

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 344/2002 rev.) vedtaget af Underudvalget for Bæredygtig Udvikling den 12. december 2002 (ordfører: Michèle Eybalin, medlem af regionalrådet for Rhône-Alpes (F/PSE) —

på den 49. plenarforsamling den 9. og 10. april 2003 (mødet den 9. april) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

1. Regionsudvalgets synspunkter

1.1. Regionsudvalget udtrykker tilfredshed med, at Kommissionen er besluttet på med dette forslag at tilvejebringe en ramme, som i høj grad kan være med til at øge kraftvarmeproduktionens andel af den samlede elproduktion i EU, og som samtidig udgør et vigtigt skridt hen imod en mere rationel energiudnyttelse og hen imod nedbringelse af drivhusgasemissionerne.

1.2. Det understreger, at der må gøres en fælles og konsekvent indsats for at nå målet, som blev beskrevet i 1997 i meddelelsen om en fællesskabsstrategi til fremme af kombineret kraftvarmeproduktion og til fjernelse af hindringerne for udvikling af den, nemlig en fordobling af kraftvarmeproduktionens andel fra 9 % i 1994 til 18 % i 2010.

1.3. Regionsudvalget understreger, at kraftvarmeproduktion, som er et integrerende element i Fællesskabets strategi, også er et væsentligt element i bekæmpelsen af klimaændringer, hvilket er nødvendigt for at kunne overholde Kyotoforpligtelserne.

1.4. Det understreger, at kraftvarmeproduktion skulle kunne nedbringe drivhusgasemissionerne med mindst 65 Mt CO₂ (jf. Kommissionens meddelelse om European Climate Change Programme), bl.a. i kraft af nogle konkurrencedygtige omkostninger.

1.5. Det opfordrer Kommissionen til som led i den europæiske strategi for energiforsyningsikkerhed at styrke kontrollen med energiefterspørgslen, i hvilken forbindelse kraftvarmeproduktion kan yde et væsentlig bidrag.

1.6. Det understreger, at denne teknologi rummer et jobskabespotentialer, idet import af brændstoffer erstattes af en effektivere brændstofudnyttelse.

1.7. Regionsudvalget opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til snævert at inddrage regioner og lokale myndigheder i deres konkrete erfaringer. De medvirker ofte i forvaltningen og udviklingen af kraftvarmeproduktion via opførelse og vedligeholdelse af fjernvarmenet, som er af stor betydning for den territoriale samhørighed.

1.8. Det understreger, at det er nødvendigt at kræve nogle præcise tilsagn fra medlemsstaternes side og at bistå medlemsstaterne i deres valg af foranstaltninger, som kan gøre det muligt at opnå en bedre udnyttelse af det eksisterende kraftvarmeproduktionspotentialer, uden at der dog af den grund røres ved subsidiaritetsprincippet.

1.9. Det skal påpeges, at målet om udvikling af kraftvarmeproduktion ikke kan nås, hvis der fortsat består konkurrencemæssige handicap for denne lidet forurenende teknologi, fordi de eksterne omkostninger ved de traditionelle energiproduktionsmetoder ikke medregnes; de forskellige foranstaltninger, som der er sat ind med, eller som medlemsstaterne skal iværksætte, er således afgørende nødvendige på mellemlang sigt.

1.10. Sluttelig vurderer Regionsudvalget, at direktivforslaget ikke ligger på højde med de ovenfor anførte udfordringer. Der anføres ingen talmæssige målsætninger for kraftvarmeproduktion for de enkelte medlemsstater eller for EU. Man påtager sig ingen forpligtelser, og selve fremmeindsatsen skubbes i baggrunden til fordel for fremlæggelse af en metode til definering af kraftvarmeproduktion.

2. Regionsudvalgets henstillinger

2.1. Definition på kraftvarmeproduktion, effektivitetskriterier

2.1.1. Regionsudvalget erkender, at en korrekt og ensartet definition på kraftvarmeproduktion er en nødvendighed for at sikre de nødvendige primærenergiveinster, men understreger, at definitionen bør være så enkel, let at forstå og fleksibel som muligt.

2.1.2. Udvalget henstiller, at man for at sondre mellem el fremstillet ved kraftvarmeproduktion og el fra kondensation benytter PROTERMO-metoden, som allerede anerkendes af aktørerne og de sagkyndige.

2.1.3. Udvalget henstiller, at der fastsættes én enkelt tærskel for det samlede udbytte ved kraftvarmeproduktion, som skal undergå en udvikling over tid, under hensyntagen til forbedringen af de teknologier, som findes på markedet.

2.1.4. Med en korrekt og ensartet definition på kraftvarmeproduktion er det uvæsentligt at fastlægge nationale referenceværdier for effektiviteten af den adskilte produktion af varme og el. Det er altså desto vigtigere at benytte en metode, hvor man sammenligner kraftvarmeproduktion med den adskilte produktion på EU-plan.

2.1.5. Udvalget har sine tvivl om Kommissionens definition på »nyttevarme«, som omfatter en teknisk og en økonomisk dimension, og anmoder om at få begrebet »økonomisk begrundet« nærmere belyst.

2.1.6. En underinddeling i »industriel kraftvarme« »opvarmingskraftvarme« og »landbrugskraftvarme« er overflødig på baggrund af det forelagte forslag om en Protermo-definition på kraftvarme.

2.1.7. Udvalget udtrykker tilfredshed med, at der identificeres kraftvarmeproduktionsenheder af beskeden størrelse, fordi brugen af disse moduler kræver en særlig udviklingsstøtte.

2.1.8. Regionsudvalget anser det for uheldigt, at man kun vil støtte kraftvarmeproduktion inden for en effekttærskel på under 50 MW, da dette vil gøre det vanskeligt at mobilisere det betydelige potentiale i industrisektoren; støtten kunne i stedet gradueres efter effekten og via en differentiering af foranstaltningerne (direkte støtte, afgiftsfritagelser eller garantifond for investeringer i industrien).

2.1.9. Udvalget udtrykker tilfredshed med Kommissionens forslag om at fremme kraftvarmeproduktion for alle former for brændstoffer, men ser gerne, at der gøres en særlig, konsekvent indsats for at udbygge kraftvarmeproduktion ved brug af vedvarende energikilder, eksempelvis træ.

2.2. Oprindelsesgaranti

2.2.1. Regionsudvalget støtter Kommissionen i dens ønske om at påbyde medlemsstaterne, at der som en forudsætning for effektiv markedsføring af elektricitet opnået ved kraftvarmeproduktion indføres en ordning med oprindelsesattestering, som endvidere skal gøre det muligt at opnå den nødvendige gennemsigtighed, således at forbrugeren kan foretage sit valg.

2.2.2. Udvalget opfordrer Kommissionen til i direktivet at medtage nærmere oplysninger for at sikre ensartethed i medlemsstaternes adfærd med hensyn til oprindelsesgaranti og definitionen på kraftvarmeproduktion.

2.3. Nationale potentialer

2.3.1. Regionsudvalget understreger, at det er nødvendigt, at det sammen med det foreslåede direktiv kræves ikke blot, at medlemsstaterne fastsætter obligatoriske relevante målsætninger i forbindelse med det overordnede mål om 18 % i 2010, men også at direktivet effektivt formår at supplere og understøtte allerede eksisterende støttetiltag på nationalt plan.

2.3.2. Udvalget fremhæver det nødvendige i, at det henstilles til medlemsstaterne, at de inddrager de lokale og regionale myndigheder i fastsættelsen af nogle klare målsætninger og i fastlæggelsen af udviklingsstrategier, således at der kan tages hensyn til de forskellige områders specifikke forhold og behov.

2.3.3. Udvalget understreger, at de lokale og regionale myndigheder ikke råder over medlemsstaternes skattemæssige midler, men at de kan fremme anvendelsen af kraftvarmeproduktion i de infrastrukturer, som de er herre over (svømmehaller, hospitaler, store kontorejendomme osv.), og i deres politik for fysisk planlægning.

2.3.4. Udvalget henstiller, at der ved opstillingen af potentialet for kraftvarmeproduktion på nationalt og regionalt plan identificeres grupper af anlæg alt efter størrelse, og at der lægges særlig vægt på mindre anlægs potentiale.

2.4. Støtteordninger

2.4.1. Regionsudvalget erkender, at forudsætningerne for vedtagelse af en afgørelse om EF-bestemmelser vedrørende støtteinstrumenter til kraftvarmeproduktion endnu ikke er tilstede.

2.4.2. Efter Regionsudvalgets mening haster det med at få præciseret, hvorledes Kommissionen fremover vil formulere samspillet mellem direktiv, rammen for miljøstøtte og bekendtgørelser, og hvorledes man vil stille sig til evalueringskriterier (gennemsigtige og med hovedvægten på den praktiske indsats), som skal give et kendskab til de støttetiltag, som skal træffes i overensstemmelse med EF-lovgivningen.

2.4.3. Udvalget mener (således som det er blevet bekræftet for nylig i en dom afsagt af EF-Domstolen), at det udtryk, der anvendes i EF-traktaten, begrænser støttebegrebet til bistand, som stammer direkte eller indirekte fra statslige ressourcer og dermed skaber de forudsætninger, som er nødvendige for, at prisfastsættelsessystemer, der omfatter en lovbestemt købs- og prisforpligtelse, ikke underkastes forbuddet mod statsstøtte.

2.4.4. Regionsudvalget konstaterer, at de skattelettelser, som hver enkelt medlemsstat træffer afgørelse om, kan ydes til elfremstilling ved kraftvarmeproduktion, således at man kan øge denne produktionsforms relative betydning set i forhold til den samlede produktion.

2.4.5. Udvalget gør gældende, at en kvoteforpligtelse, som pålægges af hensyn til miljøbeskyttelse i forbindelse med indkøb af elektricitet fra kraftvarmeproduktion, ikke udgør en direkte eller indirekte prisstøtteforanstaltning.

2.4.6. Udvalget understreger, at det er nødvendigt at undgå, at de nationale støtteordninger som følge af manglende harmonisering benyttes i alt for stor udstrækning i samhandelen mellem medlemsstaterne.

2.4.7. Lokale og regionale myndigheder, som har beføjelser til at eje eller drive kraftvarmeværker, og som overholder definitionen, kan udnytte den producerede el. De støtteforanstaltninger, som skal iværksættes, vil gøre det muligt for de lokale og regionale myndigheder at deltage på dette område.

2.5. Spørgsmål vedrørende elforsyningsnettet

2.5.1. Regionsudvalget bekræfter, at medlemsstaterne skal påse, at de tekniske regler og driftskravene med hensyn til

tilslutning både til transmissionsnettene og distributionsnetterne udformes ud fra nogle objektive bestemmelser, som skal bringes til offentlighedens kendskab, og hvori der skal tages hensyn til anlæggenes størrelse.

2.6. Administrative procedurer

2.6.1. Udvalget anser det for nødvendigt, at medlemsstaterne styrker deres indsats for så vidt muligt at mindske de administrative hindringer for udvikling af kraftvarmeproduktion, og ser med tilfredshed på Kommissionens rolle som en kritisk medspiller.

2.6.2. Det er vigtigt at indføre og forenkle reglerne for finansiering i medlemsstaterne, så udvikling af kraftvarmeproduktion muliggøres; der tænkes eksempelvis på systemet med tredjemand som investor samt leasing.

2.7. Frister for omsættelse og visse andre spørgsmål

2.7.1. Det bemærkes, at hvis direktivet træder i kraft så snart som muligt, vil det kunne fremme udviklingen af el fra kraftvarmeproduktion i EU. Dette vil ikke blot blive til fordel for medborgerne, men også for erhvervslivet, idet sektorerne for fremstilling af udstyr til kraftvarmeproduktion vil få en dynamisk impuls, hvilket vil få positive virkninger for arbejdsmarkedet.

2.7.2. Udvalget støtter Kommissionens bestræbelser på at mobilisere programmet »Intelligent energi for Europa« med henblik på at fremme både forsknings-, udviklings- og demonstrationsprojekter og en konkret og effektiv udnyttelse af kraftvarmeproduktion.

2.7.3. Endelig understreger Regionsudvalget, at det er nødvendigt, at direktivets vedtagelse følges op, således at der kan træffes de foranstaltninger, der måtte være nødvendige, hvis resultaterne udebliver.

Bruxelles, den 9. april 2003.

Albert BORE
Formand for
Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Forslag til Rådets direktiv om betingelserne for tredjelandsstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på studier, faglig uddannelse eller volontørtjeneste«

(2003/C 244/02)

REGIONSUDVALGET HAR —

under henvisning til »Forslag til Rådets direktiv om betingelserne for tredjelandsstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på studier, faglig uddannelse eller volontørtjeneste« (KOM(2002) 548 endelig — 2002/0242 (CNS)),

under henvisning til Rådets beslutning af 21. oktober 2002 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 1, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse,

under henvisning til præsidiets beslutning af 12. marts 2002 om at henvise det forberedende arbejde til Underudvalget for Forbindelser Udadtil,

under henvisning til sin udtalelse af 16. maj 2002 om indvandringspolitik: »Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet: om en indvandringspolitik i EU« (KOM(2001) 672 endelig) og asylpolitik: »Forslag til rådets direktiv om fastsættelse af minimumsstandarder for anerkendelse af tredjelandsstatsborgere og statsløse som flygtninge, eller som personer, der af anden grund behøver international beskyttelse« (KOM(2001) 510 endelig — 2001/0207 (CNS)) (CdR 93/2002 fin) ⁽¹⁾,

under henvisning til sin udtalelse af 20. november 2002 om »Grønbog om en fællesskabspolitik for tilbagesendelse af personer med ulovligt ophold« (KOM(2002) 175 endelig) (CdR 242/2002 fin),

under henvisning til sin udtalelse af 20. november 2002 om »Kommissionens ændrede forslag til Rådets direktiv om ret til familiesammenføring« (KOM(2002) 225 endelig — 1999/0258 (CNS)) (CdR 243/2002 fin) ⁽²⁾,

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 2/2003 rev.), som blev vedtaget den 17. februar 2003 af Underudvalget for Forbindelser Udadtil med Gustav Skuthälla, kommunaldirektør i Närpes (FIN, ELDR), som ordfører,

og ud fra følgende betragtninger,

Udarbejdelse af fælles regler for tredjelandsstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på studier, faglig uddannelse eller volontørtjeneste vil være en fordel for såvel immigranterne som for deres oprindelsesland og værtsland; hensigten er at fremme såvel tredjelandsstatsborgeres indrejse og ophold i forbindelse med studier som mobiliteten i EU.

Målet bør være et ensartet, retfærdigt og åbent system, således at ansøger og medlemsstat på forhånd ved, hvordan en ansøgning i normale tilfælde vurderes.

Dette direktivforslag supplerer på udmærket vis de forslag, der vedrører indvandring med henblik på beskæftigelse og familiesammenføring, og udgør således et led i arbejdet med at skabe fælles regler og en samlet retlig ramme.

Kommissionen bør henlede Rådets og medlemsstaternes opmærksomhed på, at direktivets målsætning om en retfærdig og ensartet behandling kræver, at forslagens begreber tolkes bredt og med en velvillig indstilling til ansøgerne.

⁽¹⁾ EFT C 278 af 14.11.2002, s. 44.

⁽²⁾ EUT C 73 af 26.3.2003, s. 16.

Når direktivforslaget giver medlemsstaterne mulighed for at gøre undtagelser, bør det tolkes således, at undtagelserne overvejende skal være til fordel for tredjelandsstatsborgerne; hensigten med den frihed, direktivforslaget lægger op til, er ikke, at medlemsstaterne skal stramme direktivets betingelser yderligere.

Grundprincippet om en ensartet behandling i EU's medlemsstater af studerende fra tredjelande bør respekteres, selvom medlemsstaternes betingelser vedrørende indrejse og ophold er forskellige; det bør være tilstrækkeligt at sætte sig ind i betingelserne for indrejse og ophold i ét land.

Man bør være meget opmærksom på de regionale og lokale myndigheders og uddannelsesinstitutionernes syn på EU's direktiver og tolkningen af dem —

på den 49. plenarforsamling den 9. og 10. april 2003 (mødet den 9. april) vedtaget følgende udtalelse.

REGIONSUDVALGETS SYNSPUNKTER

1. Generelle bemærkninger

»Vor opgave er at forene folk, ikke stater« (Jean Monet).

1.1. Regionsudvalget ønsker konsekvent at henlede opmærksomheden på, at EU skal ses som en fredsproces efter den verdensomspændende brand, der blev slukket for næsten 60 år siden og truede med at tilintetgøre selve den europæiske sjæl. I denne proces kan man ikke overvurdere den historiske betydning af, at det europæiske kontinent ikke længere er opdelt. Grundlaget for et fremtidigt fredeligt Europa er på afgørende måde blevet styrket.

1.2. Denne stræben mod fred, frihed og sikkerhed må dog ikke være begrænset til Europa alene. Ifølge EF-traktatens artikel 11 har EU følgende mål:

— bevarelse af freden og styrkelse af den internationale sikkerhed i overensstemmelse med principperne i De Forenede Nationers pagt og

— fremme af det internationale samarbejde.

1.3. Regionsudvalget gør også opmærksom på, at europæere i århundreder har rejst i andre lande og verdensdele. Uddannelsesinstitutioner i EU har aldrig haft så mange studerende fra tredjelande som i dag. Regionsudvalget understreger, at det er vigtigt at støtte personer, der kommer til Europa fra tredjelande for at studere.

1.4. Kommissionens direktivforslag kan dog kritiseres for, at for meget overlades til medlemsstaternes eget skøn. Regionsudvalget understreger, at medlemsstaterne bør indvilge i at gennemføre direktivets målsætninger på en sådan måde, at studerende fra tredjelande garanteres en ensartet og retfærdig behandling.

2. Særlige bemærkninger

Regionsudvalget

2.1. ser med tilfredshed på Kommissionens forslag til Rådets direktiv om betingelserne for tredjelandsstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på studier, faglig uddannelse eller volontørtjeneste, hvorved Kommissionen opfylder sin del af mandatet fra Det Europæiske Råd i Tammerfors den 15. og 16. oktober 1999 vedrørende udarbejdelse af forslag i tilknytning til gennemførelsen af indvandringspolitikken i overensstemmelse med artikel 63, stk. 1, nr. 3, litra a), og nr. 4) i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

2.2. mener, at man ved udarbejdelsen af lovforslag i tilknytning til indvandringspolitikken bør tilstræbe et højt harmoniseringsniveau, idet man herved vil fremme en tilnærmelse mellem på den ene side de rettigheder og forpligtelser, som tredjelandsstatsborgere, der opholder sig legalt i EU — herunder personer, der hører ind under dette direktivforslag — har, og på den anden side de rettigheder og forpligtelser, som EU's egne borgere har.

2.3. forholder sig positivt til tredjelandsstatsborgeres indrejse og ophold i forbindelse med studier. Forslaget gør det lettere for tredjelandsstatsborgere at få indrejsetilladelse i forbindelse med studier og gør Europa mere attraktivt i den internationale konkurrence om de studerende.

2.4. Lægger stor vægt på målsætningen om, at EU ude i verden skal opfattes som et førende ekspertisecenter for almen og faglig uddannelse. Regionsudvalget peger på, at EU har adskillige målsætninger og udviklingsprogrammer på uddannelsesområdet. Regionsudvalget foreslår, at der også i prioritetterne for EU's uddannelses-, videreuddannelses- og ungdomsprogrammer efter 2006 tages hensyn til målet om over for tredjelandsstatsborgere at markedsføre hele Europa som et førende ekspertiseområde for uddannelse.

2.5. er enig i, at optagelse af tredjelandsstatsborgere på forskellige uddannelsesinstitutioner i Europa kan indvirke positivt på uddannelsessystemernes kvalitet og udvikling og stimulere institutionerne til at udarbejde internationale studieprogrammer af høj kvalitet.

2.6. finder det vigtigt, at man i direktivet ikke blander sig i uddannelsesinstitutionernes optagelseskrav eller i, hvordan studerende optages på forskellige studier.

2.7. understreger, at det skal være op til den modtagende uddannelsesinstitution at fastsætte optagelseskrav og dermed også sprogkrav. Medlemsstatens mulighed for nationalt at indføre begrænsninger vha. sproglige krav er ikke et nyt element i dette direktiv, men det indebærer en risiko for en konflikt i forhold til uddannelsesinstitutionernes krav, som bør være afgørende.

2.8. konstaterer, at der på nationalt plan kræves et tæt samarbejde mellem uddannelsesinstitutionerne, de regionale og lokale myndigheder og de myndigheder, der udsteder opholdstilladelserne, for på en overordnet måde at få klarlagt betingelserne for indrejse og ophold.

2.9. kræver, at der indføres nogle statistiske procedurer for indsamling og formidling af data på nationalt niveau mellem forskellige aktører og EU's medlemsstater om studerende fra tredjelande.

2.10. ser med tilfredshed på kommissionsforslagets brede og fleksible definition af faglig uddannelse.

2.11. understreger, at begrebet »studieprogram«, hvormed menes en række på hinanden følgende heldagskurser, har forskelligt indhold i de forskellige medlemsstater. Med studier på uddannelsesinstitutioner kan man ud over grundstudier mene f.eks. forskellige suppleringsprogrammer, der ikke afsluttes med en eksamen, men med udstedelse af et bevis for opnået kompetence, der kan have stor betydning i arbejdslivet. Endvidere kan studier betyde en del af en større helhed, således at tredjelandsstatsborgere tager deres endelige eksamen i deres eget land. Efter Regionsudvalgets opfattelse skal begrebet »kursus« således tolkes bredt. Desuden kan en snæver tolkning af »fuldtids-« skabe urimelige situationer. Meningen med »fuldtids-« bør være, at studierne er hovedårsagen til indrejse i det pågældende land.

2.12. bemærker, at der i direktivet slet ikke tages højde for den store boligmangel i navnlig storbyerne eller til de store boligudgifter, som udgør en stor hindring for tredjelandsstatsborgeres studieophold i EU's medlemsstater. Disse problemer omtales også i Regionsudvalgets udtalelse om direktivet vedrørende familiesammenføring. Hvis man virkelig vil have, at studerende fra tredjelande bliver en del af Europas knowhow, kræves der en særlig indsats over for de studerendes boligsituation.

2.13. understreger, at regionale og lokale myndigheder som det forvaltningsniveau, der er nærmest borgerne, spiller en central rolle i forbindelse med tilvejebringelse af den fornødne service på bolig-, sundheds- og socialområdet. Efter Regionsudvalgets opfattelse bør direktivets indvirkning på de regionale og lokale myndigheders muligheder og forudsætninger for at tilvejebringe de nævnte tjenesteydelser klarlægges.

2.14. finder det også vigtigt, at indrejse og ophold i forbindelse med volontørtjeneste, bliver enklere. Kommissionens forslag vil f.eks. lette indrejse og ophold for personer, der deltager i internationale programmer for volontørtjeneste.

2.15. støtter fremme af studerendes mobilitet mellem medlemsstaterne med det forbehold, at deres forudsætninger for indrejse skal være tilstrækkelig harmoniseret. Regionsudvalget gør opmærksom på, at artikel 6 giver medlemsstaterne vide skønsbeføjelser i forbindelse med udstedelse af opholdstilladelse, mens tredjelandsstatsborgere, der efter at have opfyldt visse betingelser har fået opholdstilladelse i en medlemsstat i medfør af dette direktiv, ifølge artikel 7 har fri ret til at opholde sig i en anden medlemsstat for dér at gennemføre en del af sit påbegyndte studieprogram eller supplere det med et andet studieprogram.

2.16. finder det vigtigt, at studerende med direktivforslagets artikel 18 sikres en begrænset ret til at arbejde. Regionsudvalget finder det dog ikke begrundet, at man kan undlade at indrømme tredjelandsstatsborgere denne rettighed i det første år af opholdet. Denne begrænsning stiller dem i en anden situation end andre studerende. Studerende fra tredjelande bør have samme adgang til erhvervsarbejde som andre studerende.

2.17. finder det vigtigt, at der i artikel 7 og artikel 20 fastsættes visse grænser for, hvor lang tid behandlingen af ansøgninger må tage. Regionsudvalget mener, at disse frister skal gøre det lettere for ansøgere at forudse udviklingen, og at fristerne ikke må være så lange, at de udgør en usikkerhedsfaktor, hverken for ansøgeren eller for de involverede organer.

2.18. finder artikel 6, stk. 3, uklar. Ifølge kommissionsforslaget fastsætter medlemsstaterne, hvilke kursussteder og kursusformer der giver en tredjelandsstatsborger, som opfylder betingelserne i stk. 1, litra b), og i givet fald litra d), mulighed for at ansøge om opholdstilladelse for studerende med henblik på at lære et sprog. Det fremgår ikke af forslaget, hvad der menes med at lære et sprog, dvs. om der er tale om at lære den pågældende medlemsstats eget eller egne officielle sprog eller et hvilket som helst sprog.

3. Regionsudvalgets henstillinger

Henstilling 1

Artikel 6: Særlige betingelser for studerende, litra c)

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
c) Hvis medlemsstaten kræver det, skal den pågældende have et tilstrækkeligt kendskab til det sprog, der anvendes i det studieprogram, som han følger.	c) Hvis medlemsstaten kræver det, skal den pågældende have et tilstrækkeligt kendskab til det sprog, der anvendes i det studieprogram, som han følger.

Begrundelse

Medlemsstatens mulighed for at opstille sprogkrav er ikke absolut nødvendig. Denne bestemmelse kan desuden være i direkte modstrid med de sprogkrav, som den modtagende uddannelsesinstitution stiller til tredjelandsstatsborgere. Det bør være tilstrækkeligt at henholde sig til uddannelsesinstitutionernes egne adgangskrav som det afgørende. De tager naturligvis højde for den studerendes muligheder for at fungere i det lokale fællesskab, der omgiver uddannelsesinstitutionen. Medlemsstatens muligheder for at opstille sprogkrav er ikke et nyt element i dette direktiv, men kan udgøre en hindring for et studieophold.

Henstilling 2

Artikel 18: Studerendes og ulønnede praktikanter arbejde, stk. 2

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
Medlemsstaterne kan undlade at indrømme denne rettighed i det første år af opholdet og kan inddrage den, hvis den studerende ikke gør tilstrækkelige fremskridt med sine studier.	c) Medlemsstaterne kan undlade at indrømme denne rettighed i det første år af opholdet og kan inddrage den, hvis den studerende ikke gør tilstrækkelige fremskridt med sine studier.

Begrundelse

Muligheden for helt at forbyde erhvervsarbejde i løbet af det første studieår samt muligheden for at inddrage rettigheden til erhvervsarbejde, hvis den studerende ikke gør tilstrækkelige fremskridt med sine studier, afspejler unødigt stor frygt for misbrug. Studerende fra tredjelande stilles ringere end andre studerende, hvis de ikke må have erhvervsarbejde. Det kan være vanskeligt at vurdere studiefremskridtene som grundlag for afslag på forlængelse af en begrænset arbejdstilladelse. Grænserne er uklare på dette område.

Når det drejer sig om erhvervsarbejde ved siden af studierne, spiller også regionale aspekter ind. For såvel den private som den offentlige sektor kan studerende fra tredjelande udgøre en vigtig arbejdskraftressource i løbet af deres studieperiode. Dette bør veje tungere end restriktioner på det nationale niveau.

Henstilling 3

Artikel 10: Særlige betingelser for volontører

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
<p>Medlemsstaterne kan kun give opholdstilladelse for volontører til en tredjelandstatsborger, hvis han ud over de generelle betingelser i artikel 5 opfylder følgende betingelser:</p> <p>a) han skal mindst have den minimumsalder og højst have den maksimumsalder, som den pågældende medlemsstat har fastsat;</p>	<p>Medlemsstaterne kan kun give opholdstilladelse for volontører til en tredjelandstatsborger, hvis han ud over de generelle betingelser i artikel 5 opfylder følgende betingelser:</p> <p>a) han skal mindst have den minimumsalder og højst have den maksimumsalder, som den pågældende medlemsstat har fastsat;</p>

Begrundelse

Der er ingen objektiv begrundelse for at fastsætte en sådan aldersgrænse, som desuden strider mod de politiske principper, som Den Europæiske Union forfægter inden for områderne erhvervsuddannelse og livslang læring.

Henstilling 4

Artikel 15, stk. 2

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
<p>Medlemsstaterne kan inddrage opholdstilladelser eller visa af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed. Påberåbelsen af hensynet til den offentlige orden eller den offentlige sikkerhed må udelukkende være baseret på den pågældende tredjelandstatsborgers personlige adfærd. At der opstår sygdom eller invaliditet, efter at opholdstilladelsen er udstedt, er ikke i sig selv begrundelse nok til, at den kompetente myndighed i den pågældende medlemsstat kan nægte at forny opholdstilladelsen eller inddrage den eller kan udsende vedkommende fra medlemsstatens område.</p>	<p>Medlemsstaterne kan inddrage opholdstilladelser eller visa af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed. Påberåbelsen af hensynet til den offentlige orden eller den offentlige sikkerhed må udelukkende være baseret på den pågældende tredjelandstatsborgers personlige adfærd. At der opstår sygdom eller invaliditet, efter at opholdstilladelsen er udstedt, er ikke i sig selv begrundelse nok til, at den kompetente myndighed i den pågældende medlemsstat kan nægte at forny opholdstilladelsen eller inddrage den eller kan udsende vedkommende fra medlemsstatens område.</p>

Begrundelse

Sygdom eller invaliditet må aldrig kunne bruges som begrundelse for at inddrage opholdstilladelsen.

Henstilling 5

Artikel 20, stk. 1

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
<p>1. Uden at dette i øvrigt berører artikel 7, skal afgørelser om ansøgninger om opholdstilladelse eller forlængelse af en opholdstilladelse træffes og meddeles ansøgeren senest 90 dage efter indgivelsen af hans ansøgning.</p>	<p>1. Uden at dette i øvrigt berører artikel 7, skal afgørelser om ansøgninger om opholdstilladelse eller forlængelse af en opholdstilladelse træffes og meddeles ansøgeren senest 9060 dage efter indgivelsen af hans ansøgning.</p>

Begrundelse

Fristen på 90 dage for administrative afgørelser om ansøgninger om opholdstilladelse eller forlængelse af en opholdstilladelse er helt sikkert alt for lang og skaber usikkerhed, ikke blot for ansøgeren, men også for de involverede organer. Eksempelvis er en frist på 90 dage som regel længere end de halvårige ferieperioder eller perioden mellem to studieår. En ansøger, som anmoder om forlængelse af en opholdstilladelse, vil derfor, af rent administrative årsager, kunne blive tvunget til at forlade det pågældende land under studieforløbet.

Bruxelles, den 9. april 2003.

Albert BORE
Formand for
Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om:

- **»Meddelelse fra Kommissionen: Mere forskning i Europa — Mod 3 % af BNP«, og**
- **»Meddelelse fra Kommissionen: Det europæiske forskningsrum: Et nyt afsæt Styrke, omlægge, åbne nye perspektiver«**

(2003/C 244/03)

REGIONSUDVALGET HAR —

under henvisning til Kommissionens meddelelser »Mere forskning i Europa — Mod 3 % af BNP« (KOM(2002) 499 endelig) og »Det europæiske forskningsrum: Et nyt afsæt — Styrke, omlægge, åbne nye perspektiver« (KOM(2002) 565 endelig),

under henvisning til Kommissionens beslutning af 12. september og 17. oktober 2002 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 1, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse,

under henvisning til formandens beslutning af 26. juni og 5. oktober 2002 om at henvise det forberedende arbejde til Underudvalget for Kultur og Uddannelse,

under henvisning til Regionsudvalgets udtalelse om »Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om Det Europæiske Fællesskabs flerårige rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration 2002-2006 som bidrag til realiseringen af det europæiske forskningsrum« (KOM(2001) 94 endelig) (CdR 283/2001) ⁽¹⁾,

under henvisning til Regionsudvalgets udtalelse om »Kommissionens meddelelse til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om Det europæiske forskningsrums regionale dimension« (KOM(2001) 549 endelig) (CdR 442/2001 fin) ⁽²⁾,

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 328/2002 rev. 2), som blev vedtaget af Underudvalget for Kultur og Uddannelse den 18. februar 2003 med Helma Kuhn-Theis, formand for Europaudvalget i landdagen i Saarland (D/PPE), som ordfører, og ud fra følgende betragtninger:

programmerne under det sjette forskningsrammeprogram, som er under gennemførelse, er blevet en fast bestanddel af den regionale og landsdækkende forskningsstøtte;

⁽¹⁾ EFT C 107 af 3.5.2002, s. 111.

⁽²⁾ EFT C 278 af 14.11.2002, s. 1.

der skal tages hensyn til de fremskridt, der allerede er sket, på vejen mod det europæiske forskningsrum;

det europæiske forskningsrum skal styrkes yderligere, og kravene fra Det Europæiske Råd i Barcelona i marts 2002 skal realiseres for at undgå, at EU's innovationspotentiale hæmmes, og for at sikre, at EU inden 2010 kan udvikle sig til det mest konkurrencedygtige videnssamfund i verden —

på sin 49. plenarforsamling den 9. og 10. april 2003 (mødet den 10. april) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

REGIONSUDVALGETS SYNSPUNKTER OG ANBEFALINGER

1. Regionsudvalget er enig med Kommissionen i, at projektet om det europæiske forskningsrum er blevet til en referenceramme for drøftelser og debat om forskningspolitiske spørgsmål i Europa.

2. Regionsudvalget er ligeledes principielt enig i, at de finansielle midler til forskningen er utilstrækkelige, og at der er for få incitamenter til forskning og udnyttelse af forskningsresultater, især i det private erhvervsliv. Der bør ydes en særlig indsats for at fremme deltagelsen af universiteter og forskningsinstitutter samt små og mellemstore virksomheder i det sjette rammeprogram for forskning. SMV'erne udgør størstedelen af forarbejdningsindustrien, beskæftiger næsten to tredjedele af EU's arbejdstagere, men er samtidig dem, der har størst behov for hjælp til at få adgang til innovation. Regionsudvalget er endvidere principielt enig i behovet for øget koordinering af aktiviteter i EU's medlemsstater og i associerede stater, samt af offentlige og private F&U-tiltag. Den åbne koordineringsmetode bør undersøges som en mulighed inden for F&U-sektoren. Man bør i den forbindelse i så høj grad som muligt inddrage de europæiske og nationale politiske organer, der repræsenterer myndigheder med lovgivningsbeføjelser på dette område. Hvad angår forskningssamarbejdet anbefaler Regionsudvalget en bottom-up-tilgang baseret på frivillighed.

3. Regionsudvalget understreger, at koordineringstiltag ikke bør føre til ensidig orientering mod bestemte forskningsgrene. Det europæiske forskningsrum bør stille forskellige og fleksible støtteredskaber til rådighed for grundforskning og erhvervsrettet forskning og på et tidligt tidspunkt bestræbe sig på at danne værditilvækstkæder mellem dem (vertikal integration). Især grundforskning har brug for åbne støttestrukturer, der følger »bottom-up«-princippet. Grundforskning er afhængig af offentlig støtte, da virksomhederne som regel ikke er i stand til at

finansiere den, men den er nødvendig som basis for innovation. For at løse de mangeartede og komplekse problemstillinger inden for forskning og udvikling bør man i højere grad iværksætte multidisciplinære forskningsinitiativer (horisontal integration). Princippet om vertikal og horisontal integration fremgår tydeligt af de integrerede projekter i det sjette forskningsrammeprogram.

4. Regionsudvalget støtter tanken om etablering af et »indre marked« for forskning og principielt også bestræbelserne på at strukturere det europæiske forskningsnet med henblik på en bedre samordning af de nationale forskningsaktiviteter. Som i tidligere udtalelser fra Regionsudvalget skal det også her understreges, at medlemsstaterne ikke vil vide af en forskning, der centraliseres og »planlægges« på EU-niveau.

5. Regionsudvalget deler det synspunkt, at de realiserede fremskridt ofte er direkte afhængige af, i hvor høj grad medlemsstaterne har været mobiliseret omkring de forskellige temaer, samt af omfanget af deres deltagelse i de aktiviteter, der er iværksat omkring disse temaer. Heraf følger, at yderligere foranstaltninger skal ledsages af højere deltagelse fra regionernes side, også på det tematiske område. Også regioner og lokalsamfund skal have gode rammebetingelser for forskning.

6. Regionsudvalget er enig med Kommissionen i, at det 6. rammeprogram ikke alene kan sikre realiseringen af projektet om det europæiske forskningsrum. Dette projekt skal give anledning til en selvstændig dynamik, som skal baseres på uafhængige initiativer. Dertil kræves medlemsstaternes, regionernes og lokalforvaltningernes deltagelse, i det omfang der er behov for fælles aktioner med strukturfondene.

Benchmarking af forskningspolitikken

7. Regionsudvalget bifalder Kommissionens fortolkning af de første resultater af benchmarkingen: For det første, at EU skal styrke sin forskningsindsats, hvis Lissabon-målene skal nås. For det andet, at det er absolut nødvendigt, at de berørte regioner deltager aktivt, og at det undertiden er vanskeligt at nå frem til brugbare konklusioner på grundlag af indikatorerne.

Forskernes mobilitet

8. Regionsudvalget betoner endnu en gang, at de foreslåede (og til dels allerede gennemførte) foranstaltninger til styrkelse af forskermobiliteten (burde) vinde genklang i regionerne. Kommissionen forsikrer i denne forbindelse, at den vil »sørge for tilstrækkelige oplysninger og bistand på alle niveauer«, herunder også finansiel bistand (f.eks. gennem hjemvendelsesstipendier). Større anvendelse af mobilitetsprogrammer med incitament (hjemvendelsespræmier) anbefales udtrykkeligt. I tråd med den europæiske samhørighedspolitik idé vil forskernes hjemrejse give tilvækst af viden og teknologisk kompetence og dermed være en vigtig faktor for forbedret innovation og konkurrenceevne. Den manglende vilje til mobilitet og hjerneflugten til USA og andre områder i verden er spørgsmål, der må tages op til nærmere overvejelse. Endvidere bør der gives støtte til foranstaltninger, der øger antallet af kvinder inden for forskning og videnskab.

Etablering af netværk mellem nationale forskningsprogrammer, styrkelse af den offentlige forskningsbasis og forøgelse af de private investeringer i forskning (op til 3 % af BNP)

9. Regionsudvalget mener, at selv om målet om 3 % af BNP er meget ambitiøst for visse stater, bør man sætte de nødvendige ressourcer ind på at nå det. I Kommissionens meddelelse KOM(2002) 499 kræves det, at investeringerne i forskning og udvikling forøges fra 1,9 % af BNP i 2000 til 3 % i 2010. I nogle medlemsstater ligger investeringsudgifterne allerede i dag højere (Finland 3,67 %, Sverige 3,78 %). I de 15 EU-medlemsstater ligger de imidlertid under 2 % i gennemsnit (f.eks. 0,67 % i Grækenland og 0,97 % i Spanien). Gennemsnittet for kandidatlandene ligger kun på 0,7 %. Regionsudvalget stiller spørgsmålstegn ved, om der kan kræves et sådant mål af stater, hvis nationaløkonomiske indkomst i mindre grad er afhængig af F&U-investeringer, om den teknologiske omstilling er afgørende for at opnå de målsætninger, der blev opstillet i Lissabon, og om de bebudede midler (instrumenter, incitament og rammer) for at nå disse målsætninger er tilstrækkelige og står mål med opgaven. I nogle kandidatlande skal strukturelle mangler først afbødes for at muliggøre erhvervsrettet forskning. Der må skabes klarhed over, om målet på 3 % ikke er for højt for disse lande, og om det derfor ikke bør nås i flere omgange.

10. Regionsudvalget bakker utvetydigt op om initiativet til øget investering i forskning og udvikling, men mener, at dette krav i lige så høj grad bør stilles til EU selv. Regionsudvalget rejste allerede dette krav i sin udtalelse CdR 283/2001 om Kommissionens forslag til Det Europæiske Fællesskabs 6. rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration som bidrag til realiseringen af det europæiske forskningsrum. Angående programmets finansiering mindes der allerede i den udtalelse om, at Fællesskabet i 1985 besluttede, at der som led i rammeprogrammet skulle stilles 6 % af det samlede budget til rådighed for forskning, men at dette hidtil ikke er blevet gennemført.

11. Regionsudvalget anser Kommissionens opfordring til at forøge den private sektors andel i F&U-udgifterne fra de nuværende 56 % til 66,7 % af de samlede investeringer for at være realistisk, men påpeger, at virksomhederne kun er i stand til at investere i forskning og udvikling i de tilfælde, hvor holdbare resultater kan forudses på kort sigt. Kravet er problematisk, når det drejer sig om grundforskning eller udvikling, der kræver en lang forberedelsesperiode, før den resulterer i konkurrencedygtige produkter eller tjenesteydelser (f.eks. bioteknologiens udvikling af lægemidler). Her burde man bakke op om særlige initiativer gennem en forøgelse af EU-støtten. Selv i samarbejde med det offentlige er små og mellemstore virksomheder kun parate til at sætte flere midler af til forskning, hvis de kan forudse et konkret udbytte inden for en overskuelig fremtid, og hvis støttereglerne tillader en ukompliceret udnyttelse af resultaterne. Skal private investorer tiltrækkes, må man nøje overveje, hvor grænsen går mellem forskning og udvikling — med henblik på at definere den udvikling, der går forud for et konkurrencedygtigt produkt.

12. Regionsudvalget påpeger, at den europæiske støtteramme (som danner grundlaget for statslige tilskud, lån til gunstig rente m.m.) kun tillader støtte frem til udviklingen af demonstrations- og pilotprojekter. I bilaget til støtterammen gives den definition af forskning og udvikling, som ligger til grund herfor. Ifølge denne slutter F&U med udvikling på førkonkurrencetadiet og udvikling af prototyper. Tilføjes: »... såfremt disse projekter ikke kan finde industriel anvendelse eller udnyttes kommercielt ...« indebærer en klar indskrænkning af investeringerne i F&U. Især mindre virksomheder med begrænsede menneskelige og finansielle ressourcer er ude af stand til selv at udfylde lakunen mellem et pilotprojekt og frem til det markedsmodne produkt. På denne baggrund må man hilse den øgede indsats for støtte til demonstrationstiltag, foranstaltninger for SMV og teknologiuudnyttelse i det 6. forskningsrammeprogram velkommen.

13. Regionsudvalget vil gerne tage en nærmere diskussion op om det udsagn, at EU's voksende F&U-investeringsudskud i forhold til USA og Japan bringer opnåelsen af de strategiske Lissabon-mål i fare. Underskuddet skyldes efter sigende de dalende private investeringer i EU. I Japan tegner erhvervssektoren sig for 72 % af F&U-udgifterne mod 56 % i Europa og 67 % i USA. Kommissionen indrømmer dog selv, at tallene for Japan ikke kan sammenlignes på grund af den helt anderledes erhvervskultur i Japan. Om Japan skal det bemærkes, at den japanske økonomi trods en bred F&U-indsats og en større forskydning mod den private sektor i de seneste år ikke har bedret sig væsentligt. Store F&U-udgifter har nok grundlæggende betydning for økonomisk udvikling, men er under ingen omstændigheder en garanti for vækst. De tal for USA, der fremlægges i meddelelsen, skal sættes i rette perspektiv. Kommissionen bør foretage en differentieret gennemgang af udgifterne til forskning og udvikling og især

oplyse, hvor mange midler der anvendes på rustningsforskning. Der bør foretages en vurdering af, hvilken effekt det ville have, hvis de tilsvarende midler blev investeret direkte i »civil forskning« — uden at gå omvejen over rustningsindustrien. Det bør ikke være Europas mål at udvikle sig i samme retning. Europa bør tværtimod gå sine egne, innovative veje med hovedvægten på »civil forskning«.

14. Regionsudvalget er enig i, at den voksende koncentration af tværnationale F&U-udgifter i USA er foruroligende. Det er et tydeligt tegn på, at Europas har mistet noget af sin tiltrækningskraft som hjemsted for F&U. Årsagen ligger hovedsageligt i den dårlige adgang til eksterne finansieringskilder, lokale infrastrukturer og udbredelse af viden. Et afgørende kriterium for valg af hjemsted er forekomsten af personale i tilstrækkeligt omfang og kunder, der hører til virksomhedens kernesegment. Her har Europa mulighed for at reklamere med attraktive lokaliseringer gennem aktiv udvikling af F&U-klynger. En anden grund til udflytning af industri er de økonomiske ulemper ved at have Europa som hjemsted på grund af miljø- og sikkerhedskravene. Disse højere standarder skal bibeholdes. Her burde EU lægge sig i selen for fastsættelse af en miljøbeskyttelsesstandard, der er højere end i resten af verden. Under ingen omstændigheder må der skæres ned på europæiske standarder af rentabilitetshensyn.

15. Regionsudvalget bifalder, at strukturfondene fortsat anvendes til at udligne regionale ubalancer med hensyn til infrastruktur og uddannelsesmuligheder. Denne støtte har dog et andet formål end forskningsstøtten og bør holdes adskilt herfra. I forbindelse med tildeling af forskningsstøtte skal den videnskabelige ekspertise fortsat være udslagsgivende. Dog kan der især i målregioner ses eksempler på ekstra strukturstøtte, som giver mulighed for synergier mellem struktur- og forskningsstøtte. Regionsudvalget har i tidligere udtalelser gentagne gange henvist til denne omstændighed⁽¹⁾.

16. Regionsudvalget er ikke enig med Kommissionen i, »at de nuværende EF-rammebestemmelser for statsstøtte til forskning og udvikling, der giver mulighed for at øge F&U-intensiteten, bør forlænges til 2005«. De nuværende EF-rammebestemmelser er netop ikke egnede til at opnå flere innovationer i videnøkonomien, specielt ikke når det gælder små og mellemstore virksomheder (jf. punkt 13).

17. Regionsudvalget går ind for målsætningen om, at regeringerne skal sørge for, at offentlige udgifter til F&U ikke fortrænger mere produktive investeringer fra den private sektor. Der henstilles på det kraftigste til, at det gøres lettere for SMV at deltage i offentlige indkøb. Konkret kunne dette ske i forbindelse med store projekter ved at lægge dem ud til

store bedrifter og målrettet inddrage SMV som underleverandører i projekterne. Et andet alternativ er at oprette branchespecifikke forskningsnetværk bestående af et større antal SMV, hvilket også indgår i de SMV-specifikke foranstaltninger i det sjette forskningsprogram.

18. Regionsudvalget støtter kravet om at anvende offentlige finansielle incitamenter til private F&U-aktiviteter mere effektivt og mere målrettet. I denne forbindelse kan en delvis omstrukturering af de offentlige udgifter være nødvendig. Udvalget går ind for, at man i stedet for klassiske støtteordninger benytter sig af mere moderne ordninger (f.eks. oprettelse af ekspertisenetværk).

19. Regionsudvalget efterlyser en præcisering af udtalelsen: »Det bør være et politisk mål at fremme netværksdannelse mellem offentlige og private forskningsforetagender uanset deres hjemsted«, for hvis Kommissionen vil gennemføre en »tilskyndelse til yderligere udvikling af F&U-partnerskaber mellem offentlige og private og til klyngedannelser«, er dette netop hjemstedsafhængigt.

20. Regionsudvalget er principielt enig i, at det er nødvendigt i højere grad at åbne nationale F&U-programmer for tværnationalt samarbejde. Dette skal dog ske inden for en nærmere fastlagt ramme og under overholdelse af gensidighedsprincippet. I denne forbindelse kan koordinering med andre foranstaltninger tilstræbes.

21. Regionsudvalget støtter en undersøgelse af, hvordan erhvervssammenslutninger på nationalt og europæisk plan kan bidrage til en forbedret adgang til informationer om god F&U-forvaltningspraksis og gennemførelse heraf. I denne forbindelse kunne man også overveje netværk eller teknologi-baserede sammenslutninger, hvis indflydelse på den private F&U-indsats ikke må undervurderes.

22. Regionsudvalget værdsætter videreførelsen af de bestræbelser, der udfoldes for at gennemføre aktiviteter baseret på artikel 169, især når det gælder bekæmpelse af infektionssygdomme med global dimension (malaria, HIV, tuberkulose) via inddragelse af (særligt berørte) tredjelande. Størstedelen af regionerne ville sikkert støtte en afprøvning af sådanne foranstaltninger også på andre indsatsområder som f.eks. nanoteknologi eller nanobioteknologi.

Fyldestgørende ordninger for beskyttelse af intellektuel ejendomsret

23. Regionsudvalget støtter bestræbelser på at skabe retssikkerhed og minimere omkostningerne i forbindelse med beskyttelse af intellektuel ejendomsret på europæisk plan. I denne forbindelse bør der sættes på systematisk udvikling og brug af fælles europæiske standarder, især gennem anvendelse af et europæisk patent. Problemer som inddragelse af nationale organer, sproglige divergenser og forskellige nationale regler må løses hurtigt via multilateralt samarbejde.

⁽¹⁾ F.eks. CdR 442/2001 fin om KOM(2001) 549 endelig: »Det europæiske forskningsrums regionale dimension«.

Skabelse af finansielle markeder til støtte for F&U og gunstige skattebetingelser ⁽¹⁾

24. Regionsudvalget bifalder Kommissionens anerkendelse af, at der er brug for en kombination af disse forskellige virkemidler, da ingen af dem i sig selv er i stand til at tilbyde hele viften af incitamenter. Den optimale kombination varierer ikke kun fra land til land, men også fra region til region, og virkemidlerne skal derfor sammensættes med største omhu (under hensyntagen til den enkelte regions ekspertise). I nogle tilfælde kan dette faktisk indebære, at fordelingen af midler

(1) Udelukkende KOM(2002) 499 endelig.

mellem offentlige og private F&U-aktiviteter må ændres. Det bør så vidt muligt undgås at forøge de samlede offentlige udgifter.

25. Regionsudvalget erkender til slut, at Kommissionen har gjort meget for i højere grad at inddrage regionerne i sin politik. Succesen afhænger af medlemsstaterne og regionerne, som skal sørge for, at de allerede trufne foranstaltninger har effekt i hele EU. Dette forudsætter, at disse parter inddrages i diskussionsprocessen. Derfor skal der også opfordres til samarbejde med regionerne om opstilling af en række prioriterede foranstaltninger, så det europæiske forskningsrum får nyt liv.

Bruxelles, den 10. april 2003.

Albert BORE

Formand for

Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om etablering af et program, der skal øge kvaliteten af de videregående uddannelser og fremme den mellemfolkelige forståelse gennem samarbejde med tredjelande (ERASMUS WORLD) (2004-2008)«

(2003/C 244/04)

REGIONSUDVALGET HAR —

under henvisning til Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om etablering af et program, der skal øge kvaliteten af de videregående uddannelser og fremme den mellemfolkelige forståelse gennem samarbejde med tredjelande (ERASMUS WORLD) (2004-2008) (KOM(2002) 401 endelig — 2002/0165 (COD)),

under henvisning til Rådets beslutning af 30. august 2002 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 1, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse,

under henvisning til præsidiets beslutning af 26. juni 2002 om at henvide det forberedende arbejde til Underudvalget for Kultur og Uddannelse,

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 327/2002 rev. 2), som blev vedtaget af Underudvalget for Kultur og Uddannelse den 18. februar 2003 med Roberto Pella, borgmester i Valdengo (I/PPE), som ordfører —

på sin 49. plenarforsamling den 9.-10. april 2003 (mødet den 10. april) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

1. Regionsudvalgets synspunkter

1.1. Regionsudvalget ser med tilfredshed på, at Kommissionen har overtaget og fuldt ud efterlevet princippet — som Regionsudvalget helt og holdent bifalder — i Parlamentets udtalelse om »Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om styrkelse af samarbejdet med tredjelande inden for de videregående uddannelser«⁽¹⁾, hvor Parlamentet »opfordrer Kommissionen til i sine programmer for genopbygnings- og udviklingsbistand og i projekter, der tager sigte på at støtte overgangen til markedsøkonomier og styrkelse af demokrati, at træffe foranstaltninger til initiativer, der gør det muligt for tredjelande og EU's medlemsstater i fællesskab at fastlægge undervisningsprogrammer, udveksling af studerende og legater samt tilskud til integration af de personer, som ønsker at vende tilbage til deres oprindelsesland for at undgå hjerneflugt.«

1.2. Regionsudvalget ser positivt på Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse, herunder især på den merværdi, som ERASMUS WORLD kan bidrage med i forbindelse med indsatsen på EU-niveau for at forbedre de videregående uddannelser, hvilket netop forekommer et af de områder, hvor medlemsstaterne gennem samarbejde kan opnå større resultater end på egen hånd.

1.3. Regionsudvalget mener som også nævnt i tidligere udtalelser, at de videregående uddannelser spiller en vigtig rolle for det økonomiske, sociale og kulturelle liv på lokalt og regionalt plan. I betragtning heraf bør der skabes tætte forbindelser mellem de videregående uddannelser og de lokale og regionale myndigheder.

1.4. Endvidere er mobilitet på tværs af grænserne en vigtig forudsætning for at skabe jobmuligheder og for undervisning og uddannelse, og det er af afgørende betydning for europæisk forskning.

1.5. Regionsudvalget er enig med Kommissionen i, at der er behov for et handlingsprogram for fællesskabets indsats, dog under fuld iagttagelse af EF-traktatens artikel 149, som begrænser fællesskabets indsats inden for undervisningssektoren til at støtte og supplere medlemsstaternes indsats, og som forbyder harmonisering af lovgivningen.

1.6. Regionsudvalget værdsætter, at ERASMUS WORLD-programmets målsætninger er nøjagtigt indkredset, og at man omhyggeligt har undgået overlappende tiltag, i erkendelse af at mange centrale spørgsmål i forbindelse med internationalise-

ringen af de højere uddannelser bedst kan behandles på nationalt og mellemstatsligt plan og inden for rammerne af de eksisterende fællesskabsaktioner og -programmer.

1.7. Regionsudvalget understreger imidlertid, at der fortsat — på trods af det mellemstatslige samarbejde — er nogle behov og mangler, som Kommissionen effektivt har indkredset og kastet lys over:

- Vanskeligheden ved at udnytte de europæiske højere læreanstalters forholdsmæssige fordele, når der skal udvikles et reelt og attraktivt tilbud om videregående uddannelse, især på det postgraduate niveau;
- Manglen på en klar og tydelig europæisk identitet for de videregående uddannelser;
- Manglen på »prestigeprodukter«, som f.eks. to akademiske grader på det postgraduate niveau og det deraf følgende behov for at etablere en EU-betegnelse for fælles postgraduate studier af høj kvalitet;
- Den voksende skævvridning i tilstrømningen af tredjelandsstuderende;
- Tendensen, der går i retning af, at de bedste studerende og akademikere på det postgraduate niveau, der ønsker en international uddannelse, tager til USA;
- Risikoen for at gøre kløften i den mellemfolkelige forståelse dybere mellem den europæiske og andre kulturer;
- Den utilstrækkelige udvikling af strukturelle ordninger, der skal fremme brobygning mellem europæiske netværk og videregående uddannelsesekspertise i tredjelande, og den utilstrækkelige udvikling af mobilitet ud over Europas grænser for europæiske studerende og akademikere som led i et europæisk studieforbud;
- Manglen på koordineret handling på EU-plan, der skal gøre Europa mere attraktivt, herunder manglen på mekanismer, der skal sørge for internationalt samarbejde om sikring af kvaliteten og tjenester for studerende.

1.8. Regionsudvalget understreger især problemet med den skæve fordeling af strømmen af studerende fra tredjelande, hvor mere end $\frac{3}{4}$ af de ca. 400 000 studerende fra ikke-europæiske lande, der studerer i EU, tager til Storbritannien, Frankrig og Tyskland. Det er en af de største svagheder ved de nuværende uddannelsesprogrammer, som hurtigst muligt bør udbedres i betragtning af de følger, det har for de lokale og regionale myndigheder, hvoraf nogle tynges af et meget stort antal udenlandske studerende, mens andre ikke er i stand til at tiltrække dem.

⁽¹⁾ KOM(2001) 385 endelig — C5 — 0538/2001 — 2001/2217 (COS).

1.9. Regionsudvalget er overbevist om, at fællesskabsprogrammet ERASMUS WORLD vil føre til en omfordeling af strømmen af studerende fra tredjelande, hvilket helt sikkert vil være til gavn for de lokale og regionale myndigheder.

1.10. Regionsudvalget ser med tilfredshed på, at Kommissionen i udvælgelsesproceduren for Europæiske Unions masteruddannelser vil søge at sikre en retfærdig geografisk fordeling i repræsentationen af medlemsstaterne og tage behørigt hensyn til eksistensen af videncentre i form af højere læreanstalter i dårligt stillede EU-regioner med henblik på at styrke de højere læreanstalters økonomiske, sociale og kulturelle indflydelse i disse regioner.

1.11. Regionsudvalget påpeger, at EU's masteruddannelser ikke må føre til en differentiering af de højere uddannelser i Europa, men at det er vigtigt at styrke højere uddannelser i hele EU, så kvaliteten højes, og de kan tiltrække studerende.

1.12. Regionsudvalget henstiller til Kommissionen at være særlig opmærksom på at undgå, at ERASMUS WORLD-programmet af finansielle årsager begrænses til at være et program for de mere velstillede personer og institutioner, således at princippet om lige muligheder sættes over styr.

1.13. Regionsudvalget opfordrer endvidere Kommissionen til at sørge for effektive og anvendelige instrumenter for at undgå, at der ved finansieringen af de enkelte projekter fastsættes minimumsbeløb, der er så høje, at de forhindrer mindre økonomisk velstillede institutioner og organer, som ofte i modsætning til andre kan udarbejde innovative projekter af høj kvalitet, i at få adgang til ERASMUS WORLD-programmet.

1.14. Regionsudvalget er fuldt ud enig i det overordnede mål med Kommissionens forslag, som er at bidrage til udviklingen af uddannelse af høj kvalitet i Europa ved især at fremme samarbejdet med tredjelande.

1.15. Samarbejdet med tredjelande på uddannelsesområdet er nødvendigt for at forberede borgerne i Europa på at bo og arbejde i et globalt og videnbaseret samfund, og især for at forbedre den gensidige forståelse mellem befolkninger og kulturer, samt — som Kommissionen så rigtigt understreger — for at bidrage til fred og stabilitet i verden.

1.16. Som Europa-Parlamentet netop også understreger det i sin udtalelse i punkt 1.1, fremmer »et samarbejde inden for uddannelse gode naboforbindelser og gensidig forståelse mellem landenes befolkninger, hvilket er et absolut nødvendigt grundlag for udviklingen af et civilt samfund i den multietniske, interreligiøse verden af i dag«.

1.17. Regionsudvalget tror på, at ERASMUS WORLD-programmet har sin berettigelse, og håber, at det på lang sigt kan være kilde til vækst i Europa, på samme måde som FULBRIGHT-programmet har ført og fører til fordele for USA, i form af øget kvalitet af de videregående uddannelser, incitament for de europæiske højere læreanstalter til at udvikle stadig bedre internationale tjenester og forbedring af den mellemfolkelige dialog. Regionsudvalget mener, at det er USA's effektive politik vedrørende videregående uddannelser, der er årsag til, at antallet af udenlandske studerende i mange år har været højere i USA end i samtlige EU's medlemsstater.

1.18. Regionsudvalget værdsætter, at Kommissionen er særligt opmærksom på at imødegå den såkaldte »hjerneflugt« ved at opfordre de institutioner, der deltager i Den Europæiske Unions masteruddannelser og andre højere læreanstalter, der er værter, til at sørge for, at deres ansøgnings- og udvælgelsesprocedurer forhindrer eller modvirker hjerneflugt fra mindre udviklede lande. Regionsudvalget mener, at et af EU's største ansvar over for de fattigste tredjelande er at sikre dem en udvikling, der bygger på deres egne ressourcer.

2. Vurdering af de specifikke målsætninger i Kommissionens handlingsprogram

2.1. Regionsudvalget mener, at den af de specifikke målsætninger i Kommissionens forslag, som især berører de lokale og regionale myndigheder, er målsætningen om i højere grad at profilere og synliggøre europæisk uddannelse samt at give forbedret adgang hertil.

2.2. Tilstedeværelsen af studerende fra tredjelande på medlemsstaternes territorium berører nemlig de lokale og regionale myndigheder på to måder.

2.3. For det første er de lokale og regionale myndigheder de eneste, som kan sikre samme adgang til tjenesteydelserne.

2.4. For det andet er de lokale og regionale myndigheder direkte involveret i nogle af handlingsprogrammets aktiviteter, — som Kommissionen kalder supplerende aktiviteter — bl.a.:

- ændringer i samfund og i uddannelsessystemet set i international sammenhæng;
- sikkerhed og sundhed for udvekslingsstuderende, som benytter sig af mulighederne i programmet;
- forbrugerbeskyttelsesaspekter vedrørende international uddannelse.

2.5. Regionsudvalget bifalder også fuldt ud programmets andre tre specifikke målsætninger:

- etablering af et nyt og klart europæisk tilbud om videregående uddannelse, der skal være attraktivt både inden for og uden for Den Europæiske Union;
- en større international interesse og flere konkrete muligheder for at erhverve europæiske kvalifikationer og/eller erfaring blandt højt kvalificerede studerende med en akademisk grad og akademikere fra hele verden;
- et mere struktureret samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner i EU og tredjelandene og en større mobilitet ud

over EU's grænser som led i de europæiske studieprogrammer.

3. Vurdering af de operationelle målsætninger i Kommissionens handlingsprogram

3.1. Regionsudvalget er enig i Kommissionens begrundelser for at fokusere på det postgraduate niveau og at sætte det i centrum for handlingsplanen.

3.2. Regionsudvalget værdsætter især, at fokus rettes mod de problemer, der kan opstå i forbindelse med at skulle være værter for et stort antal tredjelandsstuderende i en tre- til seksårsperiode, som en uddannelse på bachelorniveau varer, da disse problemer især rammer de lokale og regionale myndigheder.

3.3. I den forbindelse gør Regionsudvalget opmærksom på, at det allerede i tidligere udtalelser har opfordret Kommissionen til at træffe foranstaltninger til at harmonisere betingelserne for adgang og ophold for tredjelandsborgere, som tager til Europa med henblik på studier. Endvidere er Regionsudvalget tilfreds med, at Kommissionen for nylig har udarbejdet et direktivforslag om dette emne, og agter at afgive en udtalelse herom.

4. Regionsudvalgets anbefalinger

Anbefaling nr. 1

Betragtning nr. 6 a (ny)

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændring
	Med dette program oprettes Den Europæiske Unions masteruddannelser, som gør det muligt for de studerende at foretage en Europa-rundtur på forskellige universiteter. Det forekommer derfor vigtigt at være opmærksom på denne nye europæiske dimension af de videregående uddannelser i forbindelse med revisionen af de igangværende EU-programmer, som f.eks. SOKRATES, med henblik på at fremme de europæiske studerendes adgang til ERASMUS WORLD-programmet.

Begrundelse

Jo stærkere forbindelse ERASMUS WORLD-programmet har til de igangværende EU-programmer jo mere effektivt bliver det, selv om de respektive specifikke målsætninger er forskellige.

Anbefaling nr. 2

Betragtning nr. 13

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændring
Programmet bør overvåges og evalueres jævnligt i samarbejde med Kommissionen og medlemsstaterne for at gøre det muligt at foretage tilpasninger, især i prioriteringen for så vidt angår gennemførelsen af foranstaltningerne, og evalueringen bør omfatte en ekstern evaluering, der skal udføres af uafhængige og upartiske organer.	Programmet bør overvåges og evalueres jævnligt i samarbejde med Kommissionen, medlemsstaterne <u>og de lokale og regionale myndigheder</u> for at gøre det muligt at foretage tilpasninger, især i prioriteringen for så vidt angår gennemførelsen af foranstaltningerne, og evalueringen bør omfatte en ekstern evaluering, der skal udføres af uafhængige og upartiske organer.

Begrundelse

De lokale og regionale myndigheder er via de regionale universiteter bedst placeret til at kunne vurdere effektiviteten af det nærværende program, for så vidt angår gennemførelse og deltagelse, og til at pege på eventuelle konkrete vanskeligheder, som de studerende fra tredjelande støder på.

Anbefaling nr. 3

Artikel 1, stk. 2 a (ny)

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændring
	Programmet vil respektere EU's og medlemsstaternes beføjelser på det almene og faglige uddannelsesområde, specielt hvad angår aktioner, der sigter mod at bevare den kulturelle og sproglige mangfoldighed, under hensyntagen til kompetencefordelingen og den administrative struktur i hver enkelt medlemsstat i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet.

Begrundelse

Som det allerede er tilfældet med andre af EU's handlingsprogrammer bør dette program sikre såvel medlemsstaternes beføjelser på det faglige og almene uddannelsesområde som den kulturelle og sproglige mangfoldighed, der er den europæiske kulturs sande rigdom.

Anbefaling nr. 4

Artikel 4, stk. 2, litra a)

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændring
a) støtte til udvikling af fælles uddannelsesprogrammer og samarbejdsnetværk, der letter udveksling af erfaring og god praksis.	a) støtte til udvikling af fælles uddannelsesprogrammer og samarbejdsnetværk <u>og pilotprojekter, som er baseret på tværnationale partnerskaber, hvoraf visse allerede er etableret af lokale og regionale myndigheder</u> , der letter udveksling af erfaring og god praksis.

Begrundelse

Det forekommer vigtigt, at man bruger de nuværende netværk effektivt. For eksempel har industrien mange steder i medlemsstaterne allerede iværksat effektive former for udveksling med henblik på optimering af erhvervsuddannelser inden for universitetsefteruddannelse, bl.a. i form af bilaterale aftaler mellem medlemsstater og tredjelande. Disse netværk er den bedste vej til hurtigt at få søsat ERASMUS WORLD-programmet.

Anbefaling nr. 5

Artikel 6, stk. 2 a (ny)

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændring
	Kommissionen vil i samarbejde med medlemsstaterne og de lokale og regionale myndigheder holde øje med, at der gives tilstrækkelig information til offentligheden om aktionerne under det nærværende program.

Begrundelse

ERASMUS-programmets succes er afhængig af, at der gives effektiv og synlig information om det, således at man kan nå flest muligt af de potentielt interesserede, hvilket først og fremmest skal ske ved at inddrage de regionale universiteter og de lokale og regionale myndigheder.

Anbefaling nr. 6

Artikel 8, stk. 1

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændring
1. Kommissionen bistås af et udvalg, der består af repræsentanter for medlemsstaterne og ledes af en repræsentant for Kommissionen.	1. Kommissionen bistås af et udvalg, der består af repræsentanter for medlemsstaterne og de lokale og regionale myndigheder og ledes af en repræsentant for Kommissionen.

Begrundelse

En kvalitetsforbedring af de europæiske højere uddannelser kan udelukkende opnås gennem en direkte inddragelse af de regionale universiteter, dvs. en direkte inddragelse af de lokale og regionale myndigheder lige fra starten af programmet.

Anbefaling nr. 7

Artikel 10, stk. 1

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændring
1. Finansieringsrammen for gennemførelsen af dette program fastsættes for den i artikel 1 omhandlede periode til 200 mio. EUR.	1. Finansieringsrammen for gennemførelsen af dette program fastsættes for den i artikel 1 omhandlede periode til 200 300 mio. EUR.

Begrundelse

Finansieringsrammen på 200 EUR er ikke tilstrækkelig. For at forbedre de interkulturelle udvekslingsmuligheder er det nødvendigt at garantere, at også studerende fra selv meget fjerntliggende tredjelande deltager.

Anbefaling nr. 8

Artikel 13, stk. 1

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændring
1. Kommissionen fører løbende tilsyn med dette program i samarbejde med medlemsstaterne. Resultaterne af tilsyns- og evalueringsprocessen anvendes i forbindelse med programmets gennemførelse.	1. Kommissionen fører løbende tilsyn med dette program i samarbejde med medlemsstaterne <u>og de lokale og regionale myndigheder</u> . Resultaterne af tilsyns- og evalueringsprocessen anvendes i forbindelse med programmets gennemførelse.

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for anbefaling nr. 2.

Anbefaling nr. 9

Bilag, aktion 1, stk. 1

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændring
1. Fællesskabet udpeger og tildeler europæiske postgraduate uddannelser betegnelsen »Den Europæiske Unions masteruddannelser« gennem en omhyggelig udvælgelsesproces, der er fastlagt i artikel 7, stk. 2 og i overensstemmelse med proceduren i artikel 8, stk. 2.	1. Fællesskabet tildeler europæiske postgraduate uddannelser betegnelsen »Den Europæiske Unions masteruddannelser« , i samarbejde med universiteterne og de lokale og regionale myndigheder og med særlig opmærksomhed på kvaliteten af de udbudte kurser og modtagelsen af de studerende , gennem en omhyggelig udvælgelsesproces, som gennemføres af de kompetente organer i <u>medlemsstaterne der er fastlagt i artikel 7, stk. 2 og i overensstemmelse med proceduren i artikel 8, stk. 2., betegnelsen ERASMUS WORLD-uddannelse.</u>

Begrundelse

Betegnelsen »Den Europæiske Unions masteruddannelse« bør tildeles i samarbejde med universiteterne og de lokale og regionale myndigheder. Universiteterne kan nemlig garantere kvalitetsvurderingen af de udbudte kurser, og de lokale og regionale myndigheder kan tage sig af modtagelsen af de studerende og således vurdere effektiviteten deraf.

Anbefaling nr. 10

Bilag, aktion 1, stk. 2, litra a)

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændring
a) involvere mindst tre videregående uddannelsesinstitutioner fra tre forskellige medlemsstater	a) involvere mindst tre videregående uddannelsesinstitutioner fra tre <u>to</u> forskellige medlemsstater

Begrundelse

Hensigten med ERASMUS WORLD-programmet er ud over at forbedre kvaliteten af de videregående uddannelser at fremme tværkulturelt kendskab. For at give en studerende fra et tredjeland mulighed for at lære værtslandets kultur at kende forekommer det hensigtsmæssigt at begrænse de involverede medlemsstater til to og således forlænge opholdet i det enkelte land fra 9 måneder til et år.

Anbefaling nr. 11

Bilag, aktion 1, stk. 2, litra b)

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændring
b) gennemføre et studieprogram, der indebærer en studieperiode på mindst to af de tre under a) anførte institutioner	b) gennemføre et studieprogram, der indebærer en studieperiode på mindst to af de tre under a) anførte institutioner <u>og studiet af mindst to sprog, der tales i medlemsstaterne, med vægt på mindretalssprog.</u>

Begrundelse

Et af de vigtigste redskaber til at lære et lands kultur at kende er det pågældende lands sprog, og især mindretalssprogene, der er væsentlige elementer i den kulturelle rigdom og mangfoldighed.

Anbefaling nr. 12

Bilag, aktion 1, stk. 2, litra h)

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændring
h) etablere tilstrækkelige ordninger, der skal lette adgangen for og modtagelsen af tredjelandsstuderende (informationsfaciliteter, ophold, osv.)	h) etablere tilstrækkelige, <u>gode</u> ordninger, der skal lette adgangen for og modtagelsen af tredjelandsstuderende (informationsfaciliteter, ophold, osv.) <u>i samarbejde med de lokale og regionale myndigheder.</u>

Begrundelse

Her forekommer det uomgængeligt at understrege vigtigheden af, at der anvendes gode ordninger, og især de lokale og regionale myndigheders afgørende rolle i forbindelse med at garantere en passende modtagelse af de studerende. Det er nødvendigt at udarbejde nogle brugbare værktøjer til høring af de lokale og regionale myndigheder for så enkelt og effektivt som muligt at imødegå de konkrete problemer, herunder f.eks. problemet med boliger til de studerende, med henblik på at lette adgangen til Den Europæiske Unions masteruddannelser.

Anbefaling nr. 13

Bilag, aktion 1, stk. 2, litra i)

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændring
i) om nødvendigt, sørge for de studerendes sproglige forberedelse og bistand.	i) om nødvendigt, sørge for de studerendes sproglige forberedelse og bistand <u>med henblik på at forfølge det under b) anførte mål, dvs. tilegnelsen af kendskab til mindst to sprog, der tales i medlemsstaterne, med vægt på mindretalsprog.</u>

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for anbefaling nr. 11.

Anbefaling nr. 14

Bilag, aktion 3, stk. 3 a (ny)

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændring
	3 a. EU vil i muligt omfang gøre brug af allerede eksisterende netværk og partnerskaber, der allerede er iværksat af lokale og regionale myndigheder med tredjelande omkring forbedring af de videregående uddannelser.

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for anbefaling nr. 4.

Anbefaling nr. 15

Bilag, aktion 4, stk. 4.1. punkt 2, første led

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændring
— udarbejdelse af almindelige skriftlige eller visuelle fælles oplysninger og formidlingsværktøjer, der bidrager til en bedre forståelse af værdien af at studere i Europa.	— udarbejdelse af almindelige skriftlige eller visuelle fælles oplysninger og formidlingsværktøjer, der bidrager til en bedre forståelse af værdien af at studere i Europa. <u>Etableringen af en hjemmeside på Internettet, som kan forbedre adgangen til Den Europæiske Unions masteruddannelser og andre kurser i EU.</u>

Begrundelse

Internettet er uden tvivl det bedste oplysningsredskab til effektivt at nå ud til alle de potentielle deltagere i ERASMUS WORLD-programmet. Desuden kan man ved at lade hjemmesiden virke som den primære informationskanal afsætte flere midler til at finansiere de studerendes mobilitet.

Bruxelles, den 10. april 2003.

Albert BORE
Formand for
Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse af 10. april 2003 om »Territorial samhørighed«

(2003/C 244/05)

REGIONSUDVALGET HAR –

under henvisning til præsidiets beslutning af 14. maj 2002 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 5, at afgive udtalelse om »Territorial samhørighed« og henvise det forberedende arbejde til Underudvalget for Territorial Samhørighed,

under henvisning til sin udtalelse af 14. januar 1999 om »Det Europæiske Fysiske og Funktionelle Udviklingsperspektiv«, ordfører: Claude du Granrut, medordfører: Anders Knape (CdR 266/98) ⁽¹⁾,

under henvisning til sin udtalelse om »Den europæiske regionalpolitikens struktur og målsætninger i sammenhæng med EU-udvidelsen og globaliseringen: Åbning af debatten«, ordfører: Karl-Heinz Klär (D/PSE) (CdR 157/2000) ⁽²⁾,

under henvisning til sin udtalelse af 14. november 2001 om Kommissionens »Anden rapport om økonomisk og social samhørighed«, ordførere: Eduardo Zaplana Hernández-Soro (E/PPE) og Jan Tindemans (NL/PSE) (CdR 74/2001) ⁽³⁾,

under henvisning til sin udtalelse af 10. oktober 2002 om »Kommissionens meddelelse om første situationsrapport om økonomisk og social samhørighed« (KOM(2002) 46 endelig), ordfører: Vito d'Ambrosio (I. PSE) (CdR 101/2002),

under henvisning til sin rapport om »Territorial samhørighed i Europa«, udarbejdet af Gruppen for Europæiske Politiske Studier (CdR 195/2002),

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 388/2002 rev.), som blev vedtaget af Underudvalget for Territorial Samhørighed den 19. februar 2003 med Ramón L. Valcárcel Siso (E/PPE), ministerpræsident for regionen Murcia, som ordfører,

og ud fra følgende betragtninger:

samhørighed er et af Den Europæiske Unions grundlæggende mål;

samhørighedens territoriale dimension er en af prioriteterne i Kommissionens anden rapport om økonomisk og social samhørighed fra januar 2001;

regional- og samhørighedspolitikken er et af Den Europæiske Unions vigtigste politikområder;

⁽¹⁾ EFT C 93 af 6.4.1999, s. 36.

⁽²⁾ EFT C 148 af 18.5.2001, s. 25.

⁽³⁾ EFT C 107 af 3.5.2002, s. 27.

overvejelser over den territoriale samhørighed er af afgørende betydning, fordi det er et centralt emne i debatten om regionalpolitikken og samhørighedspolitikken fremtid efter 2006;

det er nødvendigt at komme videre i debatten om dette emne —

på sin 49. plenarforsamling den 9. og 10. april 2003 (mødet den 10. april) vedtaget følgende udtalelse.

1. Regionsudvalgets synspunkter

Territorial samhørighed: et afgørende aspekt af samhørigheden

Regionsudvalget

1.1. erkender, at det er vanskeligt at karakterisere samhørighedens territoriale aspekt, men peger på de fremskridt, der er sket i forskningen på dette område siden vedtagelsen af Det Europæiske Fysiske og Funktionelle Udviklingsperspektiv (EFFU) i 1999;

1.2. mener imidlertid, at samhørigheden ikke alene må vurderes på de økonomiske og sociale aspekter, der måles ved hjælp af statistiske indikatorer på medlemsstatsniveau, men at en bedre forståelse af den reelle samhørighed kræver henvisning til de geografiske områder på subnationalt niveau;

1.3. er overbevist om, at samhørigheden under disse omstændigheder bør betragtes på regionalt niveau for at gøre det klart, hvilke forskelle i udvikling der er i dag mellem medlemsstaterne og inden for disse — under hensyntagen til den fortsat gældende udviklingsmodel, der fokuserer på forholdet mellem centrum og periferi;

1.4. mener derfor, at territorial samhørighed skal fortolkes som målsætningen om at reducere udviklingsforskelle mellem regionerne i EU via en ny organisering af EU's område, der muliggør en polycentrisk, harmonisk, afbalanceret og bæredygtig udvikling. Med hensyn til den regionsinterne dimension skal territorial samhørighed opfattes som et mål, der går ud på at reducere udviklingskævheder og den eksisterende fysiske og økonomiske skævvridning inden for de europæiske regioner gennem regionalplanlægning og andre offentlige foranstaltninger med territorial betydning, som hovedsagelig bør gennemføres af EU's regionale og lokale organer, og som bør føre til, at der opbygges en model for polycentrisk og afbalanceret territorial udvikling i Den Europæiske Union. Man bør i denne forbindelse være særlig opmærksom på regioner med et permanent geografisk handicap (øer, bjerge, tyndt befolkede områder), regioner i EU's yderste periferi samt visse regioner med særlige karakteristika (landområder, forstadsområder, grænseegne);

1.5. finder, at kun en polycentrisk udviklingsmodel for EU's område kan give alle regioner i EU rimelige udviklingsbetingelser;

1.6. påpeger, at territorial samhørighed ganske vist ikke figurerer i EF-traktatens artikel 2, 3 og 158, men til gengæld nævnes direkte i artikel 16.

Territorial samhørighed: nogle illustrerende eksempler på aktuelle og kommende udviklingsforskelle mellem regionerne i EU.

Regionsudvalget

1.7. konstaterer, at udviklingsforskellene i EU er særlig store, når indikatorer som BNP pr. indbygger og ledighedsprocenten lægges til grund;

1.8. påpeger imidlertid, at forskellene er endnu større, når de beregnes på regionalt niveau i stedet for på nationalt niveau. Set i forhold til BNP pr. indbygger er forskellen mellem regionerne på NUTS 2-niveau på 1 til 4,7, mens den mellem medlemsstaterne er på 1 til 2,7. Der er også store forskelle hvad angår ledighed: i 2000 lå forskellene mellem regionerne på NUTS 2-niveau på 1 til 16,2, mens den mellem medlemsstaterne lå på 1 til 5,1;

1.9. beklager, at der i forhold til disse to indikatorer set over de seneste år stadig er store forskelle mellem NUTS 2- og NUTS 3-områderne, selv om forskellene mellem medlemsstaterne er blevet mindre;

1.10. er bekymret over, at forskellene mellem regionerne set i forhold til disse indikatorer er steget i visse medlemsstater;

1.11. understreger, at andre statistiske indikatorer også klart viser forskellene mellem regionerne og medlemsstaterne i EU, f.eks. demografi, adgangsmuligheder, forsknings- og innovationspotentiale eller almen uddannelse og erhvervsuddannelse;

1.12. konstaterer, at EU's forestående udvidelse vil indebære en meget stor stigning i udviklingsforskellene mellem de forskellige egne. Udvidelsen vil indebære væsentligt øgede forskelle såvel på nationalt som på regionalt og lokalt niveau hvad angår BNP og ledighed. Det vil sætte den egentlige udfordring for den territoriale samhørighed i relief, uanset hvilket geografisk niveau der anvendes som reference;

1.13. er overbevist om, at den aktuelle skævvridning mellem de store byområder i centrum af EU og EU's periferi kun kan mindskes, hvis EU i denne situation viser reel politisk vilje til at forfølge målet om territorial samhørighed. Udvidelsen vil blot forstærke disse skævheder.

2. Regionsudvalgets anbefalinger

Anbefalinger, der kan fremme den territoriale samhørighed

Regionsudvalget

2.1. anmoder om, at territorial samhørighed gøres til et politisk mål i lighed med økonomisk og social samhørighed;

2.2. kræver derfor en ændring af EF-traktatens artikel 2, 3 og 158 med henblik på at medtage territorial samhørighed som et af EU's politiske hovedmål. Medtagelsen af dette mål bør bekræftes i den kommende forfatningstraktat, så EU får midler til at handle på dette område;

2.3. er overbevist om, at en større grad af territorial samhørighed for at mindske forskellene mellem regionerne i EU kræver en ny organisering af EU's område, der kan bane vej for en polycentrisk udvikling;

2.4. er klar over, at en polycentrisk udvikling kun kan finde sted på følgende betingelser:

- vedtagelse af en egentlig territorial referenceramme, som kan føre til bedre koordinering af de forskellige institutionelle niveauers indsats i området,
- større sammenhæng mellem de sektorielle EU-politikker, der har stor indvirkning på regioner og lokalområder, og samhørighedsmålet. Dette er særligt vigtigt i forbindelse med den fælles landbrugspolitik, hvis endelige udformning vil få afgørende betydning for, om landdistrikterne får nyt liv eller kommer til at ligge øde hen, i det mindste i de mest skrøbelige områder, hvilket ville vælte balancen mellem landdistrikter og byområder i de pågældende regioner,

- fastholdelse af en egentlig regionalpolitik på EU-plan, som ikke begrænses til mål 1-regioner, men som omfatter alle de øvrige regioner gennem et nyt mål 2;

2.5. anbefaler, at regionalpolitikken udvides til at omfatte målet om territorial samhørighed, så den reelt kan bidrage til en polycentrisk udvikling af EU's område ved at styrke et net af små og mellemstore byområder i perifere regioner, som skal fungere som spydspidser for vækst og udvikling. Det er herunder vigtigt at sikre et afbalanceret forhold mellem byområder og landdistrikter og styrke den gensidige synergi. Denne sammenkædning af byområder vil styrke deres effektivitet og hele regionens konkurrenceevne via etablering af samarbejdsnetværker;

2.6. mener, at en ændring af EU's regionalpolitik bør følges op af en indbyrdes afstemning af forholdet mellem denne politik og politikken for hhv. beskæftigelse og sociale anliggender (ESF), udvikling af landdistrikterne (EUGFL) og fiskeri (FIUF);

2.7. foreslår en tilpasning af EU's sektorpolitikker, så de får en territorial dimension og dermed kan bidrage til målet om samhørighed. Dette forslag er særlig vigtigt for sektorpolitikker med stor regional og lokal indvirkning, f.eks. transportpolitik, forskningspolitik, innovationspolitik, landbrugspolitik og miljøpolitik;

2.8. finder det absolut nødvendigt at sikre bedre koordinering mellem EU's regionalpolitik og EU's sektorpolitikker. Man må heller ikke glemme den nødvendige sammenhæng mellem konkurrencepolitik og regionalpolitik;

2.9. støtter det synspunkt, at det er nødvendigt at skabe en institutionel ramme, der er bedre egnet til at sikre god forvaltning af regioner og lokalsamfund, hvis det skal lykkes at skabe større territorial samhørighed;

2.10. mener, at en styrkelse af den motiverende virkning og effektivitet af EU's foranstaltninger kræver bedre koordinering af den offentlige indsats på EU-niveau, nationalt niveau og lokalt/regionalt niveau, f.eks. gennem trepartsaftaler under hensyntagen til de enkelte medlemsstaternes forfatningsbestemmelser.

Bruxelles, den 10. april 2003.

Albert BORE

Formand for

Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse af 9. april 2003 om »EU's forhandlingsposition på landbrugsområdet med henblik på næste WTO-forhandlingsrunde«

(2003/C 244/06)

REGIONSUDVALGET HAR —

under henvisning til sit præsidiiums beslutning af 12. marts 2002 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 5, at afgive udtalelse om »EU's forhandlingsposition for næste WTO-forhandlingsrunde på landbrugsområdet« og henvise det forberedende arbejde til Underudvalget for Bæredygtig Udvikling,

under henvisning til Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Parlamentet om »EU-tilgangen til WTO-millenniumrunden« (KOM(1999) 331 endelig udg.),

under henvisning til sin udtalelse om »Agenda 2000 – reformen af den fælles landbrugspolitik« (CdR 273/98 fin) ⁽¹⁾,

under henvisning til sin udtalelse om EU's forhandlingsposition for næste WTO-forhandlingsrunde på landbrugsområdet (CdR 527/99) ⁽²⁾,

under henvisning til den såkaldte Doha-udviklingsagenda af 14. november 2001 for en ny global forhandlingsrunde for handelsaftaler,

under henvisning til USA's nyligt vedtagne »Farm Bill«,

under henvisning til Rådets konklusioner af 26. november 1999 om EU's holdning ved WTO-konferencen i Seattle den 30. november-3. december 1999,

under henvisning til resultaterne af ministerkonferencen i Seattle den 30. november-3. december 1999,

under henvisning til Kommissionens forslag i forbindelse med midtvejsrevisionen den 22. januar 2003,

under henvisning til Kommissionens forslag af 16. december 2002 om yderligere liberalisering af handelen med landbrugsvarer og Rådets beslutning af 27. januar 2003,

under henvisning til det kompromisforslag, der blev forelagt af formanden for formidlingsudvalget for landbruget ved WTO, Steward Harbinson, og som blev kategorisk afvist af Kommissionen,

under henvisning til Marrakesh-slutaktens aftaler om afslutning af den 8. GATT-handelsrunde og den deraf afledte fortsættelse af reformprocessen fra 1999 (millenniumrunden) og

under henvisning til de enstemmige beslutninger vedrørende Agenda 2000 på Det Europæiske Råds møde i Berlin den 25. marts 1999,

under henvisning til forslaget til udtalelse, som blev vedtaget af Underudvalget for Bæredygtig Udvikling den 20. februar 2003 (CdR 181/2002 rev.) (ordfører: Reinhold Bocklet, Minister i Bayern for forbundsanliggender og europæiske anliggender, D/PPE) —

på sin 49. plenarforsamling af 9. og 10. april 2003 (mødet den 9. april) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

⁽¹⁾ EFT C 93 af 6.4.1999, s. 1.

⁽²⁾ EFT C 317 af 6.11.2000, s. 12.

1. Indledning

1.1. WTO-forhandlingerne og globaliseringen er siden den fejlslagne Seattle-konference blevet midtpunkt for den politiske debat i alle EU's regioner. Der er nu indledt en ny fase af WTO-forhandlingerne, og det forekommer derfor nødvendigt, at Regionsudvalget fra de europæiske regioners synsvinkel udtaler sig om betydningen af WTO-forhandlingerne i lyset af den fortsatte globalisering.

1.2. Den traktat, som var resultatet af næsten otte års multilaterale handelsforhandlinger under GATT (Uruguay-runden), blev i 1994 i Marrakesh undertegnet af 117 stater. Uruguay-rundens deltagere blev bl.a. enige at oprette en ny og stærkere international organisation til overvågning af verdenshandelen. Den 1. januar 1995 overtog Verdenshandelsorganisationen (WTO) rollen fra GATT som forhandlingsforum for multilaterale handelsforbindelser.

1.3. WTO tæller nu 146 medlemsstater. Tilsammen repræsenterer de over 90 % af de internationale varestrømme. Der er nu flere stater, der arbejder på at opnå medlemskab af WTO. Det er WTO's mål at skabe en fælles ramme for handelsforbindelser.

1.4. Uruguay-runden var den første GATT-forhandlingsrunde, hvor man tilstræbte en alsidig aftale om handelen med landbrugsvarer. Resultatet blev en aftale på landbrugsområdet og en aftale om sundheds- og plantebeskyttelse. Landbrugsaftalen var et vigtigt resultat; den omhandler tre hovedområder: markedsadgang, intern støtte og konkurrence på eksportmarkeder.

1.5. Med hensyn til markedsadgang blev medlemsstaterne enige om at ændre samtlige ikke-toldmæssige importhindringer (f.eks. variable importafgifter) til maksimaltoldsatser, som skulle afvikles over en gennemførelsesperiode på seks år (1995-2000). Desuden aftaltes et minimumsniveau for markedsadgang (enten »minimum access« eller »current access«), som skal tage udgangspunkt i toldkontingenter med lavere told. Eksportstøtte blev begrænset både med hensyn til størrelse og med hensyn til, hvor store mængder der kan støttes.

1.6. National støtte opdeles i tre kategorier:

- den gule boks (støtte med direkte virkning på den producerede mængde, f.eks. prisstøtte via markedsordningspriser, told)
- Der blev vedtaget en reduktion på 20 % over 6 år
- den blå boks (støtte med ringere, men dog reel virkning på den producerede mængde, f.eks. prisudligningsbetalinger inden for rammerne af EU's landbrugsreform, Agenda 2000)

— Ingen reduktionsforpligtelse

— den grønne boks (støtte uden direkte — eller med meget ringe — virkning på produktion og handel, f.eks. foranstaltninger til tilpasning af landbrugsstrukturerne, udligningsbetalinger i forbindelse med miljøkrav eller til dårligt stillede områder)

— Ingen reduktionsforpligtelse

1.7. Efter kuldsejlingen af WTO-forhandlingerne i 1999 enedes de 142 WTO-medlemmer i november 2001 om den såkaldte Doha-udviklingsagenda for en ny global forhandlingsrunde for handelsaftaler. Det er målet med landbrugsforhandlingerne at nå frem til en retfærdig og markedsorienteret handelsordning. Samtidig er det dog vigtigt at anerkende de fremskridt, der allerede er opnået med den gældende WTO-aftale på landbrugsområdet. Det fremgår af den tidsplan, der blev aftalt i Doha, at der inden den 31. marts 2003 skal være opnået enighed om forhandlingsprocedurerne, og at hele forhandlingsrunden skal være afsluttet i 2005.

1.8. Ud over handelsproblemerne er man i de seneste år blevet opmærksom på yderligere aspekter:

— Sikkerheds- og kvalitetsproblemer i forbindelse med fødevarer har — ikke mindst i lyset af de seneste fødevareskandaler — fået større betydning.

— EU-borgerne er i forhold til tidligere mere bevidste om landbrugets mange forskellige påvirkninger af miljøet.

— Yderligere problemområder er dukket op, f.eks. dyrevelfærd og anvendelsen af genetisk modificerede organismer.

2. Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Parlamentet »EU-tilgangen til WTO-millenniumrunden«

2.1. Kommissionen forelagde med henblik på WTO-millenniumrunden en meddelelse i Doha.

2.2. På landbrugsområdet indebærer EU's forhandlingsposition følgende krav:

— Sikring af EU's andel af verdensmarkedet og forbedret adgang til tredjelandes markeder

— Bibeholdelse af visse eksisterende bestemmelser i Uruguay-rundens landbrugsaftaler, som væsentlige dele af EU-landbrugspolitikken hviler på

- Overensstemmelse mellem bestemte foranstaltninger under landdistriktpolitikken og den landbrugsrelaterede miljøpolitik gennem anerkendelse af landbrugets multifunktionelle rolle
- Beskyttelse af geografiske oprindelsesmærker og beskyttelse mod misbrug af fødevarer- og drikkevarebetegnelser,
- Bedre forbrugerbeskyttelse.

2.3. Kommissionen forelagde den 16. december 2002 et forslag til WTO-forhandlinger på landbrugsområdet, som blev vedtaget af Rådet den 27. januar 2003 med nogle marginale ændringer.

2.4. Forslaget sætter fokus på følgende mål og nøglepunkter:

- En omfattende, fortsat liberalisering, som er rimelig og afbalanceret. Denne skal opnås via en reduktion på 55 % af den handelsfordrejende landbrugsstøtte samt en nedskæring af budgetudgifterne til eksportrestitutioner med gennemsnitligt 45 %. Endvidere skal åbningen af markederne for landbrugsprodukter fremmes via en nedsættelse af landbrugsafgifterne med gennemsnitligt 36 %, idet der skal sikres en nedsættelse på mindst 15 % for hver tarifpost.
- En reformproces med en rimeligere, mere retfærdig og effektiv byrdefordeling. Reglerne for eksportkreditter skal strammes op, og misbrug af fødevarerhjælp til afskaffelse af overskudslagre skal ligesom statslige handelsforetagender udtrykkeligt nævnes. »De minimis«-reglen må ikke bibeholdes.
- Hensyntagen til udviklingslandenes særlige behov. Lette markedsadgang og forbedret fødevarerikkerhed. Endvidere skal alle industrilande følge EU's EBA-initiativer og sikre toldfri import af samtlige landbrugsprodukter fra verdens fattigste lande. Industrilandene skal også sikre, at der for mindst 50 % af deres landbrugsimport fra alle udviklingslande skal gælde en todsats på nul. Endelig skal udviklingslandenes interne støtteforanstaltninger til fødevarerikring fritages fra nedskæringerne. For udviklingslandene skal Doha-aftalens nedskæringer være mindre og gennemførelsesfristen længere.
- Anerkendelse af EU's landbrugsmodel. Interne støtteforanstaltninger f.eks. til fremme af den biologiske mangfoldighed, udvikling af landdistrikterne, dyrevelfærd og forbrugerbeskyttelse skal fritages fra nedskæringsforpligtelserne, da sådanne foranstaltninger tager hensyn både til samfundsmæssige krav og forbrugerbehov i EU.

2.5. Formanden for formidlingsudvalget for landbruget ved WTO, Stuart Harbinson, forelagde den 12. februar 2002 sit første og den 18. marts 2003 sit andet reviderede kompromisforslag om WTO-forhandlingerne på landbrugsområdet. Dette Harbinson-forslag blev afvist kategorisk af såvel kommissær Fischler og kommissær Lamy som af de europæiske landbrugsministre på Ministerrådsmødet (landbrug) i marts 2003. Også et flertal af WTO's medlemmer har afvist Harbinsons kompromisforslag.

Forslaget går i hovedtræk ud på følgende:

- lettelse af markedsadgangen i alle medlemsstater gennem reduktion af todsatserne i alle tre tarifgrupper med 40 til 60 %
- reduktion af Blue Box-foranstaltningerne med 50 %
- reduktion af Amber Box-foranstaltningerne med 60 %
- reduktion af eksportrestitutionerne med 50 %
- reduktion af de minimis-reglen i industrilandene fra 5,0 % til 2,5 %.

På baggrund af disse forslag og WTO's udkast til en landbrugsaftale er Regionsudvalget nået frem til følgende konklusioner:

3. Regionsudvalgets konklusioner

3.1. EU bør også fremover spille en ledende rolle i de kommende WTO-forhandlinger. Målet må være at fremme ikke-økonomiske hensyn og indsatsen til fordel for en bæredygtig udvikling under fastholdelse af de vigtigste målsætninger i EU's politik om et alsidigt landbrug gennem en sammenhængende, offensiv strategi.

3.2. Kommissionens mandat bør støttes af alle medlemsstater og dens ledende rolle respekteres. Kun en samlet optræden fra EU's side kan sikre bedst mulig varetagelse af EU's generelle interesser.

3.3. Opretholdelse af den genetiske mangfoldighed og biodiversiteten bør altid være det centrale punkt i forhandlingerne, navnlig på baggrund af gennemførelsen af Cartagena-protokollen om biosikkerhed, der er vedlagt konventionen om den biologiske mangfoldighed. Anvendelse af godkendte bioteknologiske metoder i landbruget må dog ikke forhindres, eftersom de europæiske landmænd ikke må forholdes bioteknologiens økonomiske fordele på lang sigt. Det er op til WTO-partnerne at træffe beslutninger om anvendelse af bioteknologi.

3.4. Resultatet af WTO-forhandlingerne må mht. de anvendte midler, valget af værktøjer og udformning af foranstaltninger levne tilstrækkelig plads til regional differentiering. Der må skabes en globalt gældende ramme, hvor der kan tages hensyn til specifikke regionale behov, uden at andre diskrimineres.

3.5. Europæisk land- og skovbrug må også fremover være i stand til:

- at garantere en sikker og stabil forsyning med sunde og kvalitetsprægede fødevarer og non-food produkter,
- at føre en eksportpolitik, som kan sikre de europæiske landmænd en konkurrencedygtig stilling på verdensmarkedet,
- at opretholde beskæftigelsen i landdistrikterne og gøre det muligt for de beskæftigede i landbruget og forsynings- og forarbejdningsledet at oppebære en tilstrækkelig indkomst.

3.6. EU's mandat til WTO-forhandlingerne må være bundet af Agenda 2000-beslutningerne og gøre det muligt at opretholde mælkekvote- samt sukkermarkedsordningen også efter 2008, såvel som ordningerne for de øvrige vigtige sektorer, såsom olivenolie, ris og bomuld. Endvidere skal det være i overensstemmelse med de af Kommissionen foreslåede retningslinjer for den fælles landbrugspolitik og de foreslåede retningslinjer for udvikling af landdistrikterne.

3.7. Regionsudvalget støtter Europa-Parlamentets forslag om at gøre Doha-runden til en egentlig udviklingsrunde som led i fattigdomsbekæmpelsen. Regionsudvalget støtter derfor, at der udarbejdes specifikke og ambitiøse bestemmelser for udviklingslandene under fastholdelse af de vigtigste målsætninger i EU's politik om et alsidigt landbrug og bæredygtig udvikling. En yderligere liberalisering af EU's landbrugsmarked ud over de nye toldindrømmelser, der er givet under »Alt andet end våben«-initiativet for de 48 mindst udviklede lande, kan ikke tillades, da vigtige markedsordningsområder, f.eks. de gældende markedsordninger for sukker og ris, ellers vil blive alvorligt truet.

3.8. Man bør drage omsorg for, at støtteforanstaltningernes sammenlignelighed er sikret. I den forbindelse må man også inddrage instrumenter som landbrugseksportkreditter, forsikringer mod indkomstbortfald, transportstøtteordninger og marketingboards, fiktiv fødevarerhjælp og kredit til tredjelande bundet til indkøb af især landbrugsprodukter i det kreditgivende land, som nogle handelspartnere, f.eks. USA og Australien, i stigende grad anvender som støtteforanstaltninger, og som hidtil ikke har været underlagt WTO-reglerne.

3.9. De mål, der følger af EU's strategi for bæredygtig udvikling som fastlagt på Det Europæiske Råds møde i Göteborg i 2001, bør også danne grundlag for reguleringen af den verdensomspændende handel med landbrugsvarer. Overholdelse af økologiske standarder og indførelse af sociale mindstenormer er i hele verdensbefolkningens interesse.

3.10. EU bør derfor arbejde for, at normer for forbruger-, miljø-, social-, sundheds-, plante- og dyrebeskyttelse snarest muligt integreres i internationale aftaler på forpligtende måde for således at tage hensyn til de europæiske forbrugeres interesser. Disse aftaler må i videst muligt omfang knyttes sammen med WTO-aftalerne for at sikre overholdelsen. Der ses positivt på obligatorisk hensyntagen til dyrebeskyttelse.

3.11. De normer og kontrolforanstaltninger, der gælder i EU inden for fødevarerikkerhed, må anerkendes og garanteres internationalt. Importerede varer skal opfylde disse europæiske eller sammenlignelige normer og kontrolleres. Hvis de videnskabelige opfattelser i de forskellige lande divergerer, bør landene ved indførelse af produkter lade forsigtighedsprincippet gælde.

3.12. Inden for rammerne af WTO-reglerne skal de øgede omkostninger som følge af strengere europæiske produktnormer, der ikke overtages af WTO, kunne kompenseres i fuldt omfang og må ikke indgå i beregningen af PSE (Producer Subsidy Equivalent).

3.13. Under Uruguay-runden blev det besluttet, at de aftaler, som andre WTO-partnere indgår frem til 2003, ikke må anfægtes (den såkaldte fredsklausul). Denne fredsklausul, som nærmer sig sin afslutning, bør forlænges for at forhindre, at de kommende forhandlinger forstyrres af ensidige tiltag. Man bør forhandle sig frem til en ny fredsklausul under Millennium-runden.

3.14. Ensidedt afkald på de markeds- og prispolitiske muligheder, der endnu eksisterer inden for rammerne af de bestående WTO-bestemmelser, og den dermed forbundne afskaffelse af beskyttelsen udadtil, er en gratisydelse over for WTO-partnerne, som ikke afkræves passende og konkrete modydelser. Disse modydelser kan f.eks. bestå i anerkendelse og overholdelse af princippet om EU-præference og af det forhold, at en overvejende del af Europas landbrug skiller sig ud ved sin alsidighed.

Regionsudvalget gør opmærksom på, at en yderligere indskrænkning af de eksisterende landbrugsmarkedsordninger i EU kan føre til øgede mængde- og prisudsving og således komme i modstrid med målet om indkomstsikring og -stabilisering. Regionsudvalget opfordrer derfor Kommissionen til ikke på forhånd at foreslå en yderligere afvikling af markedsordningerne, hvis det ikke er nødvendigt.

3.15. Regionsudvalget støtter Kommissionen i dens bestræbelser på at nå frem til et afbalanceret resultat i WTO-forhandlingerne og tage hensyn til det europæiske landbrugsinteresser. Regionsudvalget opfordrer Kommissionen til at sætte fokus på følgende punkter under forhandlingerne:

- fastholdelse af Rådets beslutning af 26. januar 2003, hvor man nåede frem til en fælles holdning til EU's forhandlingsforslag.
- hensyntagen til ikke-kommercielle spørgsmål
- afværgelse af et yderligere liberaliseringspres fra CAIRN-gruppen

3.16. Regionsudvalget opfordrer Kommissionen til kritisk at analysere den landbrugslov (Farm Bill), som USA's to kongreskamre har vedtaget, og som præsident Bush underskrev i maj 2002. Den lægger op til en yderligere stigning i USA's landbrugsudgifter på over 80 mia. US dollars i de kommende ti år. Kommissionen bør få den sat på dagsordenen for de kommende WTO-forhandlinger. Den seneste udvikling i den amerikanske landbrugspolitik er beklagelig, idet den er et skridt tilbage i forhold til de målsætninger, der blev fastsat i Doha.

3.17. Regionsudvalget er enig med Kommissionen i, at dens hidtidige kurs om at integrere den europæiske landbrugsmodel i WTO-aftalerne skal fastholdes, da det er den eneste måde at fremtidssikre landdistrikterne i de europæiske regioner på.

3.18. Regionsudvalget bifalder, at de fattigste udviklingslande med »Alt andet end våben«-initiativet har fået toldfri adgang til EU med det mål at fremme den hårdt tiltrængte udvikling i de mindst udviklede lande. Samtidig opfordrer Regionsudvalget

Kommissionen til at holde det følsomme sukkermarked ude fra de kommende forhandlinger, da sukkerproducenterne i såvel EU som AVS-landene ville komme alvorligt i klemme ved et prisfald.

3.19. Ministerrådet gav i juli 2002 Kommissionen mandat til at forhandle en ny kornimportordning med WTO-partnerne. Ud over prisdannelsen på Chicagos børs skal også priserne i andre regioner i verden indgå i beregningen af de reelle verdensmarkedspriser for at forhindre, at EU bliver oversvømmet med billig import fra andre regioner. I lyset af de lave kornpriser i EU opfordres Kommissionen til under forhandlingerne effektivt at forsvare de europæiske kornproducenters interesser.

3.20. Regionsudvalget tilbyder Kommissionen et nært samarbejde, så der under WTO-forhandlingerne kan tages behørigt hensyn til det regionale særpræg i europæisk landbrug.

3.21. Regionsudvalget påpeger, at de anførte liberaliseringsorienterede indrømmelser overskrider rammerne i slutaftalen fra Uruguay-runden. Resultatet af WTO-forhandlingerne må dog ikke gå længere end beslutningerne i Berlin. EU's forhandlingsposition må ikke svækkes på forhånd gennem alt for generøse indrømmelser.

3.22. Regionsudvalget opfordrer Kommissionen til, når landbrugssektoren åbnes for genmodificerede organismer (GMO), at sørge for en tilstrækkelig sikring af den konventionelle og økologiske landbrugsproduktion.

3.23. Der bør ikke indgås bilaterale aftaler mellem EU og tredjelande så længe resultaterne af WTO-forhandlingerne ikke foreligger. De må ikke medføre yderligere indrømmelser på bekostning af europæisk landbrug.

Bruxelles, den 9. april 2003.

Albert BORE
Formand for
Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om kvaliteten af badevand

(2003/C 244/07)

REGIONSUDVALGET HAR —

under henvisning til Kommissionens Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om kvaliteten af badevand (KOM(2002) 581 endelig — 2002/0254 (COD)),

under henvisning til Rådets beslutning af 13. november 2002 om i henhold til EF-traktatens artikel 175 at anmode om Regionsudvalgets udtalelse,

under henvisning til præsidiets beslutning af 23. januar 2003 om at henvise det forberedende arbejde til Underudvalgt for Bæredygtig Udvikling,

under henvisning til Regionsudvalgets udtalelse om Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet »Udarbejdelse af en ny badevandspolitik«, (CdR 97/2001 fin) (1),

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 17/2003 rev.), som blev vedtaget af Underudvalget for Bæredygtig Udvikling den 20. februar 2003 med Francesc Antich I Olivier, leder af lokalregeringen for Balearerne (E/PSE), som ordfører,

og ud fra følgende betragtning, Traktaten om Den Europæiske Union foreskriver, at miljøhensyn skal indarbejdes i EU's politik, navnlig for at sikre en bæredygtig udvikling —

på sin 49. plenarforsamling den 9. og 10. april 2003 (mødet den 9. april) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

1. Generelle bemærkninger

1.1. Regionsudvalget hilser forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om kvaliteten af badevand velkommen. Anvendelsen af de nye bestemmelser vil forbedre beskyttelsen af EU-borgernes og badegæsternes sundhed betydeligt og vil samtidig være til stor gavn for miljøet.

1.2. Regionsudvalget mener, at denne politik kan bidrage til en sammenhængende og bæredygtig økonomisk udvikling, som især vil være et fremskridt for de miljøbevidste borgere. Turist- og fritidssektoren har afgørende betydning for mange af EU's medlemsstater og kan kun have gavn af strengere normer for vandkvaliteten, som skaber sikkerhed og tillid hos forbrugerne og brugerne.

1.3. Direktivet vil ligeledes bidrage til en bedre information af forbrugerne og brugerne og dermed styrke sikkerheden omkring badevandskvaliteten, idet det er direktivets hovedsigte at beskytte sundheden og miljøet set i sammenhæng med den økonomiske og sociale udvikling.

1.4. Direktivet fastsætter, at områder, der rammes af naturkatastrofer kan fjernes fra listen. De alvorlige konsekvenser det har, hvis skibe som Erika og Prestige forliser, taler for, at de

sikkerhedsforanstaltninger, der fastsættes i direktivet, også kommer til at gælde ulykker af denne art.

1.5. Med henvisning til de principper, som hvidbogen om styreformer i EU tager udgangspunkt i, er det efter Regionsudvalgets mening nødvendigt i højere grad at inddrage de regionale og lokale myndigheder i gennemførelsen af direktivet om badevandskvalitet. Dette vil gøre det muligt at anvende direktivet mere effektivt og indpasse det bedre i konkurrenceordningen i de enkelte medlemsstater, især på regionalt og lokalt plan.

1.6. Regionsudvalget understreger, hvor vigtigt det er for sundheden, at badevandskvaliteten er tiptop. Derfor påhviler der medlemsstaterne den vigtige forpligtelse at informere offentligheden. Der bør gives aktuel information herom på hvert enkelt badested. Informationen skal være klar, let at forstå, ikke teknisk og umiddelbart tilgængelig. Det er således vigtigt at anvende samme kriterier for informationen og udnytte de muligheder, som informationsfundet giver for at nå dette mål. Her er de lokale og regionale myndigheders indsats af afgørende betydning. De krav, der stilles til de offentlige myndigheders informationsformidling om badevand, bør ligge på linie med kravene i det nye direktiv om offentlig adgang til miljøoplysninger. Derfor bør oplysningernes udformning i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet overlades til de lokale og regionale myndigheder. Direktivet bør begrænse informationspligten til følgende minimumskrav:

(1) EFT C 357 af 14.12.2001, s. 51.

- generel beskrivelse af badevandet uden henvisning til badevandsprofilen
- fremstilling og vurdering af de aktuelle undersøgelsesresultater samt badevandets klassificering i de seneste tre år
- fjernelse fra badevandslisten om nødvendigt med begrundelse.

1.7. Regionsudvalget bifalder direktivets indfaldsvinkel om forbedring af sundhedsniveauet gennem en fremsynet forvaltning af badeområder, som går videre end gennemførelse af de nødvendige regelmæssige tekniske analyser. Denne nye indfaldsvinkel gør det langt nemmere for de kompetente myndigheder på de enkelte niveauer at tage forvaltningsinitiativer. Sådanne initiativer kan bedre afpasses efter de særlige forhold, der gør sig gældende såvel i ferskvandsområder som langs kysterne.

1.8. Regionsudvalget støtter klassificeringen af badeområders kvalitet i ringe, god og udmærket. Selvom et badeområde ud fra et rent sundhedsmæssigt synspunkt bør karakteriseres som enten egnet eller uegnet, vil den foreslåede skelnen mellem to typer egnet badevand belønne de myndigheder, som gør mest for at opnå den bedst mulige kvalitet. Denne nuancering vil desuden tilskynde til en stadig forbedring af de områder, der er egnede til badning.

1.9. Regionsudvalget bifalder, at det nye direktiv opererer med færre parametre og dermed begrænser omkostningerne, men gør dog opmærksom på, at vurderingsmetoden kan føre til utroværdige resultater. Derfor ønsker Regionsudvalget en mere fleksibel procedure, som om nødvendigt kan ændres. Der skal stadig være mulighed for at indføre nye parametre, såfremt de videnskabelige og tekniske fremskridt tilsiger visse prøver. Man bør kunne foretage sådanne forbedringer uden at skulle igennem en revision af direktivet.

1.10. Regionsudvalget bifalder, at direktivet udtrykkeligt anfører toksisk fytoplanktonopblomstring og makroalgevækst, hvilket Regionsudvalget krævede i sin tidligere udtalelse (CdR 97/2001 fin). Regionsudvalget anbefaler ligeledes at tage højde for fænomenet planteslimforurening. Regionsudvalget mener, at man bør fortsætte undersøgelserne af disse fænomener og deres indvirkning på de badendes sundhed, økosystemerne og badevandskvaliteten.

1.11. Regionsudvalget gør opmærksom på de problemer, der kan opstå, når badevand ligger i habitat- og fuglebeskyttelsesområder og benyttes af et stort antal vandfugle. Af hensyn til berettigede fritidsinteresser må der findes en passende løsning på dette problem.

2. Bemærkninger vedrørende de regionale og lokale myndigheders prioriteringer

2.1. Eftersom det nye direktiv om badevand indebærer, at ansvaret fordeles hensigtsmæssigt mellem EU, medlemsstaterne og regionerne, finder Regionsudvalget det nødvendigt, at de regionale og lokale repræsentanter deltager aktivt i forskriftsudvalget og det udvalg, der er omtalt i artikel 20.

2.2. I overensstemmelse med direktivet er det afgørende, at de regionale og lokale myndigheder deltager i udformningen af kanalerne for information til brugerne for at gøre informationen mere gennemsigtig og således øge brugertilliden.

2.3. I henseende til analysen af konsekvenserne for budgettet og virksomhederne er en forbedring af badevandskvaliteten forbundet med positive eksternaliteter, som bidrager direkte til en forbedring af folkesundheden, det økonomiske og sociale velfærd for dem, der bor i de pågældende område og den bæredygtige udvikling af turistsektoren. Kommissionen bør i samarbejde med de lokale og regionale myndigheder analysere de potentielle konsekvenser for turistsektorens bæredygtighed nærmere. I analysen bør indgå en beregning af de omkostninger, som lokalsamfundene vil skulle afholde, hvis de må lukke badeområder for at efterleve de nye højere krav som foreslået af Kommissionen.

2.4. Da medlemsstaternes overvågningsforpligtelser skal varetages af de lokale og regionale myndigheder, er det Regionsudvalgets opfattelse, at direktivets anvendelsesområde bør begrænses til badning. Inddragelse af andre fritidsaktiviteter må afvises, og henvisninger til sådanne bør udgå. Kvalitetsskravene til vand beregnet til andre fritidsaktiviteter må i givet fald fastlægges i et søsterdirektiv.

2.5. Selv om Kommissionen ganske vist har foretaget en række undersøgelser for at udarbejde direktivet, slår Regionsudvalget til lyd for en mere detaljeret og repræsentativ evaluering af de omkostninger, der vil være forbundet med gennemførelsen af ændringerne.

3. Anbefalinger

Regionsudvalget ønsker følgende ændringer i forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om kvaliteten af badevand

3.1. På baggrund af de omfattende foranstaltninger, som er forbundet med opstilling af en badevandsprofil iht. artikel 6, bør dette kun være obligatorisk for badevand, hvis kvalitet er klassificeret som »ringe« iht. artikel 9.

3.2. Artikel 6: I lyset af de ulykker, hvori tankskibene Erika og Prestige var involveret — blot nogle af de utallige ulykker langs den europæiske kyst med alvorlige konsekvenser for miljøet — foreslår Regionsudvalget, at man undersøger, hvordan man kan genoprette de alvorlige skader på vandtilstanden og brugernes tillid. En midlertidig fjernelse fra listen over badeområder i disse og andre lignende tilfælde er en af de muligheder, som direktivet bør indeholde. Det er ikke hensigten at give de badeområder, der rammes af miljøkatastrofer, et dårligere image, men det skal altid sikres, at et områdes genoptagelse på listen sker med fuld garanti for sikkerhed og sundhed.

3.3. Artikel 7, stk. 4 og 5: Det foreslås, at bestemmelsen om ophævelse af overvågningstidsplanen også kan tages i anvendelse ved menneskeskabte katastrofer, såsom Prestige- og Erika-tankskibshavariene.

3.4. Det er Regionsudvalgets opfattelse, at en eventuel oversvømmelse går så meget ud over vandkvaliteten, at overvågningstidsplanen i så fald bør udskydes. Kommissionen bør have meddelelse herom samtidig med den årlige rapport om badesæsonen.

3.5. Artikel 12, stk. 3: Direktivet bør sikre, at der stilles de nødvendige materielle ressourcer til rådighed for de berørte myndigheder, som i mange tilfælde er de regionale og lokale, så de har den fornødne kapacitet til at sætte ind i nødsituationer. Opstilling af beredskabsplaner iht. artikel 12 bør begrænses til tilfælde, hvor der foreligger en ekstremt kritisk situation. Eventuelt kunne det overvejes helt at lade artikel 12 udgå.

3.6. Regionsudvalget foreslår, at direktivforslagets artikel 13 i overensstemmelse med de generelle bemærkninger i

punkt 1.9 udvides med en såkaldt discounting-regel. Herefter anses badevand også for at være i overensstemmelse med direktivet, hvis:

- der i tilfælde af en enkeltstående overskridelse af grænseværdierne ved de relevante efterkontroller og -analyser ikke konstateres yderligere overskridelser af grænseværdierne og
- de ansvarlige myndigheder har givet offentligheden den fornødne information eller udstedt et kortvarigt badeforbud i den periode, hvor grænseværdierne har været overskredet.

3.7. Artikel 16, stk. 1: Det bør udtrykkeligt fastsættes, at de regionale og lokale myndigheder deltager direkte i fremskaffelse og udbredelse af information om badevandstilstanden. Informationen vil dermed blive bedre, fordi det er de regionale og lokale myndigheder, der bedst kender området og målgruppen.

3.8. Artikel 16: Der bør indføres et nyt stk. 5, som fastsætter en praktisk model for information af offentligheden, der skal anvendes i hele EU. I dette øjemed opfordres Kommissionen til finansiere pilotprojekter i forskellige europæiske regioner til udvikling af en sådan model såvel for ferskvands- som kystområder. Sådanne projekter skal gennemføres i løbet af den toårige periode, som er fristen for direktivets gennemførelse.

3.9. Artikel 20: Regionsudvalget foreslår, at regioner og kommuner skal kunne bidrage til udformningen af de teknisk-videnskabelige detaljer i direktivet, da det er dem, som bedst ved, hvordan badevandets tilstand er. De regionale og lokale myndigheder bør også være repræsenteret i det udvalg, som bistår Kommissionen ved den tekniske tilpasning af dette direktivet.

3.10. Bemærkninger til finansieringsoversigten: for at kunne gennemføre de pilotprojekter, der foreslås i ovennævnte punkt 3.5, må der afsættes flere midler til dækning af de hermed forbundne omkostninger.

Bruxelles, den 9. april 2003.

Albert BORE
Formand for
Regionsudvalget

**Regionsudvalgets udtalelse om Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet:
Frem mod en strategi til at beskytte og bevare havmiljøet**

(2003/C 244/08)

REGIONSUDVALGET HAR —

under henvisning til Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet: »Frem mod en strategi til at beskytte og bevare havmiljøet« (KOM(2002) 539 endelig);

under henvisning til Europa-Kommissionens beslutning af 2. oktober 2002 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 1, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse herom;

under henvisning til præsidiets beslutning af 12. marts 2002 om at henvise det forberedende arbejde til Underudvalget for Bæredygtig Udvikling;

under henvisning til Regionsudvalgets udtalelse om det sjette miljøhandlingsprogram (CdR 36/2001 fin) (1);

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 24/2003 rev.), der blev vedtaget af Underudvalget for Bæredygtig Udvikling den 20. februar 2003 med Wim van Gelder, kongelig kommissær i provinsen Zeeland (NL/PPE), som ordfører —

på sin 49. plenarforsamling den 9. og 10. april 2003 (mødet den 9. april) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

1. Regionsudvalgets synspunkter

Regionsudvalget

1.1. hilser det velkommen, at der skal udvikles en europæisk strategi til at beskytte og bevare havmiljøet, som krævet i det sjette miljøhandlingsprogram;

1.2. er enig i, at der på baggrund af den konstaterede regionale og sektorielle opsplitning af politikken er behov for en generel, integreret EU-politik til beskyttelse af havene;

1.3. er overbevist om, at det såvel ud fra et økologisk som et økonomisk og socialt synspunkt er af stor betydning, at have og oceaner, herunder også kyster og flodmundninger (med andre ord: havmiljøet), er sunde;

1.4. ønsker at understrege den betydning, det har for kommuner og regioner, at havmiljøet er sundt. Det modsatte blev for nylig tydeligt illustreret af de konsekvenser, katastrofen med olietankeren »Prestige« havde for lokalsamfundene på den nordspanske kyst, og senest af katastrofen med »Tricolor« ud for Flandern og det sydlige Holland;

1.5. så gerne gennemført en strategisk fælleseuropæisk indsats over for sådanne katastrofer, under ledelse af Det Europæiske Agentur for Sikkerhed til Søs; et af agenturets målsætninger bør derfor være at sikre, at der straks efter et uheld iværksættes katastrofestyringsmekanismer, som får mulighed for uden forsinkelse at bekæmpe forureningen fra katastrofer til havs;

1.6. er sig bevidst, at havmiljøets sundhed er alvorligt truet af en lang række menneskelige aktiviteter på havet såvel som på land. Det drejer sig om udledning af farlige stoffer og næringsstoffer, om indvinding af produkter fra havmiljøet (fisk, olie, sand, grus, energi m.m.) og om alle de aktiviteter, der ligger til grund for klimaforandringen;

1.7. er overbevist om, at det er meget vanskeligt eller umuligt at afbøde virkningerne af truslerne mod havmiljøets funktion. Skadernes ofte næsten irreversible karakter skyldes navnlig, at de processer, der er tale om, er af så omfattende karakter. Det skal så vidt muligt undgås, at der bliver behov for reaktive foranstaltninger. Det kan sikres via en proaktiv politik, der bygger på forsigtighedsprincippet og kommer til udtryk i no-regret-foranstaltninger;

1.8. er enig i, at bæredygtig udnyttelse af havene må bygge på, at de behandles som økosystemer. Det er en forudsætning for, at udnyttelsen ikke går ud over deres økologiske funktion, over andre anvendelser og over kommende generationer. Det er nødvendigt overalt i verden at indføre en økosystembaseret fremgangsmåde;

(1) EFT C 357 af 14.12.2001, s. 44.

1.9. er af den opfattelse, at der må lægges større vægt på fysisk planlægning som instrument til konkretisering af bæredygtig udnyttelse. Bæredygtig udnyttelse skal ikke alene komme til udtryk i udnyttelsens intensitet og måde, men også i dens lokalisering. Fysisk planlægning kan betragtes som en konkretisering af forsigtighedsprincippet og bør derfor ikke alene gennemføres i eventuelle særlige bevarelsesområder, men også uden for disse. Ud fra et samlet overblik over havområderne i EU må der formuleres konkrete regler vedrørende fysisk planlægning;

1.10. er af den opfattelse, at bæredygtig udnyttelse af havene ikke kan gennemføres, hvis der ikke er opbakning i regionerne og kommunerne. Interaktive planlægningsprocesser kan spille en vigtig rolle i den forbindelse. Det må man være opmærksom på under den fortsatte udvikling af strategien;

1.11. er af den opfattelse, at det ikke alene på EU-plan, men også på kommunalt og regionalt plan er nødvendigt at integrere politikken. Det vil gavne den nødvendige regionale og lokale opbakning og fremme udviklingen af fysisk planlægning som instrument for bæredygtig udnyttelse af havmiljøet;

1.12. er enig i meddelelsens konstatering af, at der ikke foreligger tilstrækkelig viden. Intensiveret indsamling af viden er nødvendig;

1.13. er sig samtidig bevidst, at man ikke kan vente, til denne viden er opbygget, og at der er grænser for, hvor megen viden der kan samles. Disse begrænsninger må der tages hensyn til ved udformningen af politikken. Derfor bør forsigtighedsprincippet være et vigtigt udgangspunkt under udformningen af politikken. Desuden skal regler og foranstaltninger være til at håndhæve. Begrebet »rent skib« er et eksempel herpå, og det bør derfor støttes aktivt;

1.14. støtter kommissionsmedlem Loyola de Palacios politik vedrørende stramning af tidsplanen for indførelse af krav om dobbeltskrog på søgående skibe og vedrørende uddannelses- og kvalifikationskrav til søfolk;

1.15. er af den opfattelse, at havmiljøets problemer kan angribes mere effektivt, hvis omkostningerne i forbindelse med (potentielle) miljøskader pålægges forårsageren. Miljøomkostningerne bør være et fast element i virksomhedernes regnskaber. Samtidig bør potentielle miljøskader komme til udtryk i f.eks. skibes forsikringspræmier;

1.16. er indforstået med, at problematikken er så kompleks, at meddelelsen ikke allerede nu kan omfatte hele strategien, men kun er et skridt på vejen mod en strategi. Regionsudvalget respekterer den karakter af proces, der er over de formulerede foranstaltninger. Men Regionsudvalget er tilbøjeligt til at mene, at nogle af foranstaltningerne kunne være formuleret mere

konkret. Desuden savnes der i forbindelse med en række af målene en frist for gennemførelsen, skønt det efter Regionsudvalgets opfattelse er muligt at fastsætte en sådan;

1.17. vil gerne vide, om/hvornår der kommer en meddelelse, som rummer hele strategien (eller en nærmere konkretisering af den).

2. Regionsudvalgets anbefalinger

Regionsudvalget

2.1. anbefaler, at der lægges større vægt på forsigtighedsprincippet, eftersom vor viden er begrænset, og beskadigelsen af det marine økosystem er af næsten irreversibel karakter. Dette bør bl.a. give sig udslag i:

2.1.1. Iværksættelse af fysisk planlægning og strategisk miljøvurdering, også uden for særlige bevarelsesområder;

2.1.2. forslag om bedre integration af miljøomkostningerne i virksomhedernes regnskaber;

2.1.3. aktiv støtte til udvikling af begrebet »rent skib«;

2.2. anbefaler, at man ikke alene på EU-plan, men også på regionalt plan gennemfører en integration af politikken ved at udbygge de regionale rådgivningsråd, der omtales i foranstaltning 20, og hvori også de lokale kompetente administrationer deltager, til integrerede regionale rådgivningsråd, der beskæftiger sig med alle relevante sektorer – modsat at anvende denne model i andre sektorer, som foreslået i foranstaltning 20;

2.3. anbefaler, at der tilskyndes til verdensomspændende anvendelse af økosystemmetoden;

2.4. anbefaler, at Kommissionens strategi anerkender og tager højde for muligheden for et stort udslip af radioaktivitet i havmiljøet som følge af en ulykke eller en hændelse i forbindelse med transport af radioaktivt materiale;

2.5. anbefaler, at der fastsættes frister, inden for hvilke mål 9, 10 og 12 skal være realiseret;

2.6. anbefaler, at foranstaltning 7 og 9 formuleres klarere;

2.7. anbefaler, at der sammen med den rapport, der nævnes under foranstaltning 19, forelægges en nærmere beskrivelse af en samlet strategi;

2.8. foreslår på grundlag af disse anbefalinger følgende ændringer:

ÆNDRINGSFORSLAG:**ÆNDRINGSFORSLAG 1**

Punkt 7. Mål

Tekst tilføjes — Tekst erstattes:

Kommissionens tekst	Ændringsforslag
<p>Eutrofiering</p> <p>Mål 5</p> <p>Målet for eutrofiering er at eliminere menneskeskabte eutrofieringsproblemer senest 2010 ved gradvis nedskæring af menneskeskabte tilførsler af næringsstoffer til områder i havmiljøet, hvor disse tilførsler med sandsynlighed kan forårsage sådanne problemer direkte eller indirekte. Hvor der ikke er fastsat regionale mål om eutrofiering, skal der udarbejdes specifikke regionale handlingsplaner og tidsrammer for at nå dette mål i samarbejde med de regionale havkonventioner.</p>	<p>Eutrofiering</p> <p>Mål 5</p> <p>Målet for eutrofiering er at eliminere reducere menneskeskabte eutrofieringsproblemer senest 2010 <u>inden 2015</u> (i overensstemmelse med rammedirektivet for vand) ved gradvis nedskæring af menneskeskabte tilførsler af næringsstoffer til områder i havmiljøet, hvor disse tilførsler med sandsynlighed kan forårsage sådanne problemer direkte eller indirekte. Hvor der ikke er fastsat regionale mål om eutrofiering, skal der udarbejdes specifikke regionale handlingsplaner og tidsrammer for at nå dette mål i samarbejde med de regionale havkonventioner.</p>

Begrundelse

Målsætningen i Kommissionens strategi om senest 2010 helt at eliminere eutrofieringsproblemerne er navnlig fra kommunernes og regionernes synspunkt urealistisk.

ÆNDRINGSFORSLAG 2

Punkt 7. Mål

Tekst tilføjes:

Kommissionens tekst	Ændringsforslag
<p>Mål 9</p> <p>Målet er at nedskære skibsfarts miljøpåvirkning ved at arbejde videre på begrebet »rent skib«.</p>	<p>Mål 9</p> <p>Målet er at nedskære skibsfarts miljøpåvirkning ved at arbejde videre på begrebet »rent skib«, blandt andet ved <u>inden 2010 — svarende til den ordning, der gælder for fly — at indføre en »sort boks« for skibe, som kan lagre vigtig sikkerheds- og forureningsmæssig information.</u></p>

ÆNDRINGSFORSLAG 3

Punkt 7. Mål

Tekst tilføjes:

Kommissionens tekst	Ændringsforslag
Mål 10 Målet er at nå frem til en miljøkvalitet, hvor mængden af forurenende stoffer ligger på et sådant niveau, at det ikke giver anledning til større påvirkning af eller fare for menneskets sundhed og velbefindende.	Mål 10 Målet er <u>inden 2010</u> at nå frem til en miljøkvalitet, hvor mængden af forurenende stoffer ligger på et sådant niveau, at det ikke giver anledning til større påvirkning af eller fare for menneskets sundhed og velbefindende.

ÆNDRINGSFORSLAG 4

Punkt 7. Mål

Tekst tilføjes:

Kommissionens tekst	Ændringsforslag
Mål 12 Målet er at gennemføre mere effektiv samordning og samarbejde mellem de forskellige institutioner og regionale og globale konventioner, kommissioner og ordninger vedrørende marin beskyttelse.	Mål 12 Målet er <u>inden 2006</u> at gennemføre mere effektiv samordning og samarbejde mellem de forskellige institutioner og regionale og globale konventioner, kommissioner og ordninger vedrørende marin beskyttelse.

ÆNDRINGSFORSLAG 5

Punkt 8.1. Politiske foranstaltninger

Tekst ændres:

Kommissionens tekst	Ændringsforslag
8.1. Kommissionen vil behandle integrering af naturbeskyttelsesforanstaltninger og de forskellige sektoraktiviteter, der kan få indflydelse på havmiljøet, herunder fysisk planlægning og anvendelse af strategiske miljøvurderinger, i tilfælde, hvor dette kan medføre udpegelse af særlige bevarelsesområder, som kan få betydning for eksisterende sektoraktiviteter.	8.1. Kommissionen vil behandle integrering af naturbeskyttelsesforanstaltninger og de forskellige sektoraktiviteter, der kan få indflydelse på havmiljøet, herunder fysisk planlægning og anvendelse af strategiske miljøvurderinger, <u>i tilfælde, hvor dette kan medføre udpegelse af særlige bevarelsesområder, som kan få betydning for eksisterende sektoraktiviteter. I første instans skal det ske, hvor foranstaltning 2 kan medføre udpegelse af særlige bevarelsesområder, som kan få betydning for eksisterende sektoraktiviteter.</u>

ÆNDRINGSFORSLAG 6

Punkt 8.1. Politiske foranstaltninger

Tekst tilføjes — Tekst erstattes:

Kommissionens tekst	Ændringsforslag
<p>Foranstaltning 7</p> <p>I forbindelse med gennemførelse af Kommissionens strategi, hvad angår dioxiner, furaner og PCB agter Kommissionen at overveje udvikling af et integreret pilotprogram til overvågning af dioxiner i miljø og i fødevarer, hvad angår menneskets sundhed i Østersøområdet.</p>	<p>Foranstaltning 7</p> <p>I forbindelse med gennemførelse af Kommissionens strategi, hvad angår dioxiner, furaner og PCB agter Kommissionen at overveje <u>fremsætter Kommissionen senest i 2004 forslag vedrørende udvikling af et integreret pilotprogram til overvågning af dioxiner i miljø og i fødevarer, hvad angår menneskets sundhed i Østersøområdet.</u></p>

ÆNDRINGSFORSLAG 7

Punkt 8.1. Politiske foranstaltninger

Tekst tilføjes:

Kommissionens tekst	Ændringsforslag
<p>Foranstaltning 9</p> <p>Kommissionen har, for at lette en mere systematisk fremgangsmåde, hvad angår bekæmpelse af eutrofiering i havet til hensigt at:</p> <ul style="list-style-type: none"> — intensivere håndhævelse og gennemførelse af nitratedirektivet og direktivet om byspildevand — ... 	<p>Foranstaltning 9</p> <p>Kommissionen har, for at lette en mere systematisk fremgangsmåde, hvad angår bekæmpelse af eutrofiering i havet til hensigt at:</p> <ul style="list-style-type: none"> — intensivere håndhævelse og gennemførelse af nitratedirektivet og direktivet om byspildevand. <u>Kommissionen fremsætter forslag herom inden 2004</u> — ...

ÆNDRINGSFORSLAG 8

Punkt 8.1. Politiske foranstaltninger

Tekst tilføjes:

Kommissionens tekst	Ændringsforslag
<p>Foranstaltning 14</p> <ul style="list-style-type: none"> — Bistået af det europæiske agentur for sikkerhed til søs har Kommissionen i fremtiden til hensigt fortsat at gennemgå effektiviteten af EU's lovgivning om sikkerhed til søs, idet man er særlig opmærksom på nyligt vedtagne foranstaltninger med henblik på at forebygge ulykker omfattende utilsigtet havforurening — Kommissionen agter fortsat aktivt at fremme initiativer, der sigter på at minimere miljøskader, der skyldes søtransport, og at støtte indsatsen for at udvikle begrebet »rent skib«. 	<p>Foranstaltning 14</p> <ul style="list-style-type: none"> — Bistået af det europæiske agentur for sikkerhed til søs har Kommissionen i fremtiden til hensigt fortsat at gennemgå effektiviteten af EU's lovgivning om sikkerhed til søs, idet man er særlig opmærksom på nyligt vedtagne foranstaltninger med henblik på at forebygge ulykker omfattende utilsigtet havforurening — Kommissionen agter fortsat aktivt at fremme initiativer, der sigter på at minimere miljøskader, der skyldes søtransport, og <u>aktivt at støtte indsatsen for at udvikle begrebet »rent skib«, herunder at udvikle et sejladskontrolsystem til brug for søtransporten.</u>

ÆNDRINGSFORSLAG 9

Punkt 8.1. Politiske foranstaltninger

Tekst tilføjes: ny foranstaltning

Kommissionens tekst	Ændringsforslag
	<p>Foranstaltning (ny)</p> <p>Kommissionen fremsætter i 2004 forslag, som skal sikre, at omkostningerne ved (potentiel) miljøskade kommer klarere til udtryk i de virksomheders regnskaber, der forårsager denne (potentielle) skade.</p>

ÆNDRINGSFORSLAG 10

Punkt 8.2. Bedre samordning og samarbejde

Tekst tilføjes:

Kommissionens tekst	Ændringsforslag
<p>Foranstaltning 19</p> <p>Kommissionen har til hensigt at:</p> <ul style="list-style-type: none"> — etablere en tværgående gruppe, der skal behandle alle spørgsmål vedrørende beskyttelse af havet og sikre en effektiv samordning af sektorbestemte regler; — etablere et arbejdsprogram, der går ud på at dele arbejdet, hvad angår gennemførelse af den marine strategis mål, med medlemsstaterne, regionale organisationer og andre involverede; — senest juni 2004 at offentliggøre en rapport om resultaterne af disse initiativer sammen med henstillinger om yderligere indsats. 	<p>Foranstaltning 19</p> <p>Kommissionen har til hensigt at:</p> <ul style="list-style-type: none"> — etablere en tværgående gruppe, der skal behandle alle spørgsmål vedrørende beskyttelse af havet og sikre en effektiv samordning af sektorbestemte regler; — etablere et arbejdsprogram, der går ud på at dele arbejdet, hvad angår gennemførelse af den marine strategis mål, med medlemsstaterne, regionale organisationer og andre involverede; — senest juni 2004 at offentliggøre en rapport om resultaterne af disse initiativer <u>samt en nærmere udformning af en integral strategi og sammen med henstillinger om yderligere indsats.</u>

ÆNDRINGSFORSLAG 11

Punkt 8.2. Bedre samordning og samarbejde

Tekst erstattes:

Kommissionens tekst	Ændringsforslag
<p>Foranstaltning 20</p> <p>Kommissionen har i forbindelse med reformen af den fælles fiskeripolitik foreslået at etablere regionale rådgivningsråd med bred deltagelse, herunder repræsentanter fra fiskeri, akvakultur, miljø- og forbrugerinteresser, nationale og/eller regionale administrationer og videnskabsmænd, og den vil søge at anvende denne model i andre sektorer.</p>	<p>Foranstaltning 20</p> <p>Kommissionen har i forbindelse med reformen af den fælles fiskeripolitik foreslået at etablere regionale rådgivningsråd med bred deltagelse, herunder repræsentanter fra fiskeri, akvakultur, miljø- og forbrugerinteresser, nationale og/eller regionale og lokale kompetente administrationer og videnskabsmænd, og den vil søge at <u>anvende denne model i andre sektorer udbygge denne model, så der opstår integrerede regionale rådgivningsråd, der beskæftiger sig med alle relevante sektorer i deres indbyrdes sammenhæng.</u></p>

ÆNDRINGSFORSLAG 12

Punkt 8.2. Bedre samordning og samarbejde

Tekst tilføjes:

Kommissionens tekst	Ændringsforslag
<p>Foranstaltning 22</p> <p>På globalt plan har Kommissionen til hensigt at:</p> <ul style="list-style-type: none"> — fremme bedre samordning mellem alle organer, der beskæftiger sig med beskyttelse af havet inden for rammerne af UNCLOS og Agenda 21, kapitel 17; — sikre en samordnet fællesskabsholdning i mellemstatslige organisationer for at lette en bred, tværeuropæisk enighed og europæisk indflydelse; — fremme den igangværende dialog og det internationale videnskabelige og teknologiske forsknings-samarbejde med partnerlande og -regioner, der er interesserede i at fremme en økosystembaseret fremgangsmåde i forbindelse med havmiljøet; — ... 	<p>Foranstaltning 22</p> <p>På globalt plan har Kommissionen til hensigt at:</p> <ul style="list-style-type: none"> — fremme bedre samordning mellem alle organer, der beskæftiger sig med beskyttelse af havet inden for rammerne af UNCLOS og Agenda 21, kapitel 17; — sikre en samordnet fællesskabsholdning i mellemstatslige organisationer for at lette en bred, tværeuropæisk enighed og europæisk indflydelse; — fremme den igangværende dialog og det internationale videnskabelige og teknologiske forsknings-samarbejde med partnerlande og -regioner, der er interesserede i at fremme en økosystembaseret fremgangsmåde i forbindelse med havmiljøet, <u>og arbejde aktivt for denne fremgangsmåde;</u> — ...

Bruxelles, den 9. april 2003.

Albert BORE
Formand for
Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om vedtagelse af et flerårigt program (2004-2006) for effektiv integrering af informations- og kommunikationsteknologi (ikt) i uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemerne i Europa (eLEARNING-programmet)«

(2003/C 244/09)

REGIONSUDVALGET HAR —

under henvisning til Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om vedtagelse af et flerårigt program (2004-2006) for effektiv integrering af informations- og kommunikationsteknologi (ikt) i uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemerne i Europa (e-learning-programmet) (KOM(2002) 751 endelig — 2002/0303 (COD)),

under henvisning til Rådets beslutning af 22. januar 2003 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 1, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse,

under henvisning til formandens beslutning af 26. juni 2002 om at henvise det forberedende arbejde til Underudvalget for Kultur og Uddannelse,

under henvisning til formandens beslutning af 28. februar 2003 om i medfør af forretningsordenens artikel 40, stk. 2, at udpege Risto Ervelä, formand for kommunalbestyrelsen i Sauvo og formand for Egentliga Finlands förbunds landskapsfullmäktige (FIN/ELDR), til hovedordfører —

på den 49. plenarforsamling den 9. og 10. april 2003 (mødet den 10. april) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

1. Regionsudvalgets synspunkter

Regionsudvalget

1.1. mener, at en kreativ og innovativ anvendelse af informations- og kommunikationsteknologien vil styrke kvaliteten i de europæiske uddannelsessystemer, og at Kommissionens forslag til et flerårigt e-learning-program er et vigtigt element i denne udvikling;

1.2. gør opmærksom på de regionale og lokale myndigheders vigtige rolle i forbindelse med undervisning og uddannelse, og ser disse myndigheders tætte inddragelse i gennemførelsen af programmet som en forudsætning for at nå målene;

1.3. understreger, at alle studerende og uddannelsesinstitutioner skal kunne udnytte mulighederne i informationssamfundet, men at dette vanskeligt lader sig gøre i regioner med særlige udfordringer af geografisk eller strukturel karakter (navnlig isolerede og ultraperifere regioner) og regioner med utilstrækkelig infrastruktur, begrænsede midler til installation og vedligeholdelse og ulige adgang til information;

1.4. konstaterer, at der er betydelige regionale og lokale forskelle i Europa for så vidt angår udbuddet af telekommuni-

kationstjenester, hvilket også skaber forskelle — eller øger de eksisterende forskelle — i forbindelse med gennemførelsen af programmets mål;

1.5. mener, at de tiltrædende landes mulighed for at deltage i programmet, allerede inden de optages, på udmærket vis understøtter udvidelsens generelle mål;

1.6. konstaterer, at samarbejde mellem forskellige aktører på græsrodsniveau (regionale og lokale myndigheder, ngo'er, virksomheder m.v.) spiller en central rolle i forbindelse med gennemførelsen af programmets mål;

1.7. understreger, at erhvervelse af færdigheder, der kan bruges i arbejdslivet, er et af de centrale mål med al uddannelse, hvorfor der kræves et nært samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner og virksomheder, eftersom kravene til færdigheder hastigt ændres i et videnssamfund, hvor kunnen står helt centralt;

1.8. mener, at man under skabelsen af et nyt indlæringsmiljø bør være særlig opmærksom på indholdsproduktion og indlæringskvalitet uden at glemme uddannelsens humanistiske mål og vigtigheden af, at mennesker mødes;

1.9. understreger, at informations- og kommunikationsteknologiens anvendelse i undervisningen og undervisning i anvendelse af den pågældende teknologi er to forskellige ting, og finder Kommissionens forslag begrebsmæssigt uklart på dette punkt;

1.10. mener, at programmet i den foreslåede udformning nødvendigvis må nedbryde grænserne mellem uddannelse og erhvervsuddannelse, og understreger, at dette ud over et partnerskab mellem de regionale og lokale myndigheder kræver en ny type samarbejde mellem de forskellige uddannelsesstrin, voksenuddannelserne og erhvervslivet.

1.11. mener, at de aktioner, Kommissionen foreslår (bekæmpelse af it-kløften, virtuelle europæiske universitetscampuser samt skolepartnerskaber via internettet), svarer til de indsatsområder, Regionsudvalget tidligere har foreslået;

1.12. konstaterer, at de midler, der er øremærket til programmets gennemførelse, er utilstrækkelige i forhold til målene;

1.13. finder det vigtigt, at programmet har nogle klare mål, der kontrolleres og vurderes, men understreger, at evalueringen ikke må blive unødigt udgiftstung eller administrationskrævende;

1.14. gør opmærksom på, at øget anvendelse af informations- og kommunikationsteknologi i uddannelsessystemet ikke er nok til at sikre høj kvalitet i undervisningen, og blot er et middel af flere;

1.15. støtter programmets mål om at tilbyde virtuel mobilitet som et alternativ, der er tilgængeligt for alle, som af forskellige grunde ikke kan gøre brug af den rigtige mobilitet, og mener, at programmet på dette punkt udmærket supplerer EU's øvrige uddannelses- og ungdomsprogrammer.

2. Særlige bemærkninger fra Regionsudvalget

Regionsudvalget

2.1. mener, at der under gennemførelsen af programmet bør tages hensyn til de regionale og lokale myndigheders centrale rolle i forbindelse med bekæmpelse af udstødning i informationsfundet, og håber på støtte til denne indsats fra de forskellige beslutningsniveauer;

2.2. konstaterer, at godt undervisningsmateriale ofte er kulturspecifikt, og at programmet derfor også bør omfatte støtte til indholdsproduktion i små sprogområder, eftersom produktion af undervisningsmateriale i digital form sjældent er økonomisk rentabel;

2.3. finder det vigtigt som forudsætning for bekæmpelse af udstødelse, at man under programmets gennemførelse er opmærksom på behovet for at udvikle brugervenlig hard- og software til alle typer brugere;

2.4. håber, at programmet væsentligt vil fremme anvendelsen af open source-produkter på uddannelsesområdet;

2.5. mener, at *e-learning*-programmet på den ene side og dokumentet vedrørende de fremtidige målsætninger for de europæiske uddannelsessystemer og opfølgingsprocessen i tilknytning hertil på den anden side klart skal understøtte hinanden;

2.6. håber, at man i programmet ud over Bologna-processen vedrørende videregående uddannelser også vil tage hensyn til København-processen vedrørende de faglige uddannelser;

2.7. forslår en så fleksibel gennemførelse af programmet, at det bliver muligt at støtte og stimulere det relevante udviklingsarbejde, der befinder sig i forskellige faser og fremskrider på forskellig måde i de enkelte medlemsstater;

2.8. mener, at programmet, hvis man skal nå målene, bør udvides hurtigst muligt, så det også kommer til at omfatte grundskoleundervisning;

2.9. understreger, at *e-learning* i lyset af målsætningerne vedrørende livslang læring bør være tilgængeligt også uden for uddannelsesinstitutionerne — overalt, hvor mennesker færdes;

2.10. kræver, at børns og unges sociale, personlige og etiske modning også tilgodeses i dag, hvor internettet er en realitet, og at skadeligt indhold bekæmpes effektivt;

2.11. mener, at *e-learning*-programmet bør garantere Europas kulturelle og sproglige mangfoldighed;

2.12. præciserer, at samarbejde og koordinering med EU's øvrige uddannelsesprogrammer er en absolut nødvendighed, hvis man skal undgå overlappning, og hvis programmerne på en hensigtsmæssig måde skal supplere hinanden;

2.13. finder det vigtigt, at man vha. informations- og kommunikationsteknologi udvikler metoder til fjernundervisning af høj kvalitet, hvilket også vil gøre det muligt at udvide uddannelses tilbuddet i regioner og kommuner, hvor det ellers vil være for dyrt eller vanskeligt, dvs. navnlig i isolerede og ultraperifere regioner;

2.14. håber, at e-learning-programmet kan udvides til at omfatte grænseoverskridende venskabsskole-virksomhed i områder, der i dag — men også efter udvidelsen — ligger uden for EU's grænser;

2.15. finder det vigtigt, at lærere og andre undervisere i forbindelse med indholdsproduktion og e-learning ikke blot opfattes som brugere, men som medudviklere af ressourcerne, og mener, at man bør lægge særlig vægt på såvel lærerstuderendes som fungerende læreres it-uddannelse og på pædagogisk anvendelse af digitalt undervisningsmateriale;

2.16. mener, at digitalt undervisningsmateriale for at lette anvendelsen bør indeholde fyldestgørende pædagogiske anvisninger til lærerne;

2.17. finder det vigtigt, at programmets ressourcer målrettes mod de mest virkningsfulde og strategisk set vigtigste aktioner med særlig vægt på innovative pædagogiske handlingsmodeller;

2.18. mener, at man i evalueringen bør lægge vægt på den merværdi, som informations- og kommunikationsteknologien giver i undervisningen, og håber, at man vil kunne udnytte resultaterne fra programmets midtvejsevaluering i forbindelse med fastlæggelse af struktur og indhold i EU's uddannelses- og ungdomsprogrammer (f.eks. Leonardo da Vinci og Sokrates) efter 2006;

2.19. understreger, at aktiviteterne vedrørende skolepartnerskaber via internettet ikke blot kræver støtte til informations- og kommunikationsteknologi og virtuel mobilitet, men også til praktisk udveksling af lærere og studerende.

3. Regionsudvalgets henstillinger

Henstilling 1

Artikel 2

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
<p>2. Programmets specifikke målsætninger er:</p> <p>e) at tilvejebringe mekanismer, der skal tilskynde til bedre kvalitet med hensyn til produkter og tjenester samt til effektiv formidling heraf og udvikling af god praksis.</p>	<p>2. Programmets specifikke målsætninger er:</p> <p>e) at tilvejebringe mekanismer, der skal tilskynde til bedre kvalitet med hensyn til produkter, og tjenester <u>og pædagogiske løsninger, der understøtter e-learning</u>, samt til effektiv formidling heraf og udvikling af god praksis.</p>

Begrundelse

Der er behov for mere innovation i forbindelse med anvendelse af e-learning. E-learning kan kun fungere, hvis man er tilstrækkelig opmærksom på elevens behov og karakteren af det, der skal læres ud. Det er vigtigt at fokusere på kvaliteten af e-learning-produkter og -tjenester og på den pædagogiske kontekst, de anvendes i.

Henstilling 2

Artikel 3

O.a.: Denne henstilling berører ikke den danske oversættelse. Til originalens »virtuelle universiteter« ønskes tilføjet »og andre højere læreanstalter«, jf. begrundelsen. På dansk står der allerede »virtuelle modeller for europæiske højere læreanstalter«.

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
<p>1. Programmets mål forfølges inden for de nævnte interventionsområder i overensstemmelse med de aktioner, der er omtalt i bilaget:</p> <p>b) Europæiske virtuelle universitetscampuser: Aktioner inden for dette område beskæftiger sig med bedre integration af den virtuelle dimension af de videregående uddannelser. Målet er at opfordre til udviklingen af virtuelle modeller for europæiske højere læreanstalter (virtuelle universitetscampuser) og for europæiske udvekslingsordninger (virtuel mobilitet), der bygger på de gældende samarbejdsrammer (Erasmus-programmet, Bologna-processen), og give disse en »e-learning-dimension« til deres operationelle værktøjer (ECTS, European Masters, kvalitetssikring, mobilitet).</p>	<p>1. Programmets mål forfølges inden for de nævnte interventionsområder i overensstemmelse med de aktioner, der er omtalt i bilaget:</p> <p>b) Europæiske virtuelle universitetscampuser: Aktioner inden for dette område beskæftiger sig med bedre integration af den virtuelle dimension af de videregående uddannelser. Målet er at opfordre til udviklingen af virtuelle modeller for europæiske højere læreanstalter (virtuelle universitetscampuser) og for europæiske udvekslingsordninger (virtuel mobilitet), der bygger på de gældende samarbejdsrammer (Erasmus-programmet, Bologna-processen), og give disse en »e-learning-dimension« til deres operationelle værktøjer (ECTS, European Masters, kvalitetssikring, mobilitet).</p>

Begrundelse

Ordet »universitet« dækker ikke alle højere læreanstalter. I mange europæiske lande foregår højere uddannelse på såvel universiteter som polytekniske læreanstalter.

Henstilling 3

Artikel 3

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
<p>2. Disse aktioner udføres i overensstemmelse med procedurerne i bilaget og gennem de følgende strategier, der, om nødvendigt, kan kombineres:</p> <p>c) støtte til strategiske aktioner gennem europæiske netværk og partnerskaber, der har til formål at fremme fornyelse, kvalitetsmæssig udformning og anvendelse af produkter og tjenester, der er baseret på den relevante anvendelse af it til uddannelse og erhvervsuddannelse</p>	<p>2. Disse aktioner udføres i overensstemmelse med procedurerne i bilaget og gennem de følgende strategier, der, om nødvendigt, kan kombineres:</p> <p>c) støtte til strategiske aktioner gennem europæiske netværk og partnerskaber, der har til formål at fremme fornyelse, kvalitetsmæssig udformning og anvendelse af produkter, og tjenester samt <u>pædagogiske løsninger af relevans for e-learning</u>, der er baseret på den relevante anvendelse af it til uddannelse og erhvervsuddannelse</p>

Begrundelse

Der er behov for mere innovation i forbindelse med anvendelse af e-learning. E-learning fungerer kun, hvis man er tilstrækkelig opmærksom på elevens behov og karakteren af det, der skal læres ud. Det er vigtigt at fokusere på kvaliteten af e-learning-produkter og -tjenester og den pædagogiske kontekst, de anvendes i.

Henstilling 4

Artikel 10

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
1. Budgetfordelingen mellem aktionerne er som følger:	1. Budgetfordelingen mellem aktionerne er som følger:
a) e-learning til bekæmpelse af it-kløften: ca. 25 % af det samlede budget	a) e-learning til bekæmpelse af it-kløften: ca. 25 <u>30</u> % af det samlede budget
b) virtuelle universitetscampusser i Europa: ca. 30 % af det samlede budget	b) virtuelle universitetscampusser i Europa: ca. 30 <u>25</u> % af det samlede budget

Begrundelse

Med den ændrede aldersstruktur i Europa, udfordringerne med hensyn til livslang læring samt ændringerne inden for arbejds- og erhvervsliv er bekæmpelse af it-kløften et meget vigtigt mål.

Bruxelles, den 10. april 2003.

Albert BORE
 Formand for
 Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om:

- **»Kommissionens meddelelse til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Status over fem år med den europæiske beskæftigelsesstrategi«, og**
- **»Meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Den fremtidige europæiske beskæftigelsesstrategi (EBS) »En strategi for fuld beskæftigelse og bedre job til alle««**

(2003/C 244/10)

REGIONSUDVALGET HAR —

under henvisning til »Kommissionens meddelelse til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Status over fem år med den europæiske beskæftigelsesstrategi« (KOM(2002) 416 endelig) og »Meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Den fremtidige europæiske beskæftigelsesstrategi (EBS) — En strategi for fuld beskæftigelse og bedre job til alle« KOM(2003) 6 endelig,

under henvisning til Kommissionens beslutning af 18. juli 2002 og af 14. januar 2003 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 1, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse,

under henvisning til formandens beslutning af 23. september 2002 om at henvise det forberedende arbejde til Underudvalget for Økonomisk Politik og Social- og Arbejdsmarkedspolitik,

og under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 15/2003 rev.), som blev vedtaget den 24. februar 2003 af Underudvalget for Økonomisk Politik og Social- og Arbejdsmarkedspolitik med Pauliina Haijanen, medlem af regionalrådet i Egentliga Finlands förbund (FIN/PPE), som ordfører —

på sin 49. plenarforsamling den 9. og 10. april 2003 (mødet den 10. april) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

REGIONSUDVALGETS HENSTILLINGER

1. De generelle målsætninger i forbindelse med revisionen af beskæftigelsesstrategien

1.1. Regionsudvalget finder, at Kommissionens meddelelse på en konsekvent og klar måde afspejler de mål for en revision af beskæftigelsesstrategien, der blev opstillet på Det Europæiske Råd i Barcelona. Meddelelsens hovedsigte ligger i forlængelse af Regionsudvalgets tidligere udtrykte synspunkter om, hvordan man kan gøre beskæftigelsesstrategien mere effektiv og styrke den lokale og regionale dimension. Ved at afstå fra en søjlestruktur bliver beskæftigelsesstrategiens struktur klarere og lettere at fortolke.

1.2. Regionsudvalget finder det vigtigt, at hovedmålene for den revision af strategien, der foreslås i strategien, bygger på Lissabon-målene. De prioriteringer, der defineres som grundlag for de kommende retningslinjer, afspejler det europæiske arbejdsmarkeds problemer og fremtidige udfordringer og er et godt grundlag for at udvikle nye og mere resultatorienterede retningslinjer.

1.3. Regionsudvalget finder det positivt, at beskæftigelsesretningslinjerne gøres mere stabile. I beskæftigelsesstrategien bør man koncentrere sig om målsætningerne på mellemlang sigt, og processens tyngdepunkt bør flyttes fra opstilling af målsætninger til effektivisering af gennemførelsen og vurdering af resultaterne. Regionsudvalget understreger, at en stabil proces også indebærer, at man i forbindelse med udarbejdelsen af de nationale handlingsplaner kan sikre en udvidelse og intensivering af høringsprocessen samt en nærmere inddragelse af de lokale og regionale myndigheder.

1.4. Regionsudvalget støtter Kommissionens bestræbelser på at forenkle beskæftigelsesstrategien og gøre arbejdsdelingen mellem EU og medlemsstaterne klarere. Betydningen af nationale henstillinger og handlingsplaner styrkes i gennemførelsen af beskæftigelsesstrategien. Med processens nye køreplan bliver det muligt at sikre en bedre sammenkædning mellem de nationale handlingsplaner og udarbejdelsen af landenes offentlige budgetter. Ændringerne øger den europæiske beskæftigelsesstrategis betydning på nationalt niveau.

1.5. Regionsudvalget finder det vigtigt, at fornyelsen af arbejdsmarkedet på lang sigt gavner strategien vedrørende vækst, beskæftigelse og konkurrenceevne og sikrer, at begrænsningerne i arbejdsmarkedets funktionsevne ikke udgør en hindring for økonomisk vækst. Spørgsmålet om øget beskæftigelse bør behandles ud fra en bred indfaldsvinkel, hvor

foranstaltninger inden for forskellige politikområder harmoniseres. For at øge arbejdskraftens deltagelsesgrad må der gennemføres strukturelle reformer inden for beskæftigelses- og socialpolitikken, langtidsledighed må forebygges, og strukturarbejdsløsheden må reduceres.

1.6. Regionsudvalget understreger, at en forøgelse af arbejdskraftens deltagelsesgrad kræver en kraftig indsats vedrørende skabelse af nye job og iværksætterier. Virksomhedernes konkurrenceevne skal forbedres gennem udvikling af virksomhedernes og arbejdskraftens kunnen, arbejdets tilrettelæggelse, arbejdslivets kvalitetsfaktorer og effektivitet. Virksomhedernes aktivitetsforudsætninger bør forbedres. De administrative hindringer for etablering og drift af virksomheder samt aflønning af ny arbejdskraft bør målbevidst reduceres.

1.7. Regionsudvalget er enig med meddelelsen i, at forbedring af arbejdets kvalitet og produktivitet forudsætter en udvikling hen imod en mere videnbaseret økonomi. Regionsudvalget understreger imidlertid, at ledighed i visse sektorer skyldes, at arbejdskraftens kvalifikationsniveau ikke svarer til arbejdsmarkedets krav. Uden for arbejdsmarkedet er der et uudnyttet arbejdskraftpotentiale, som har svært ved at opnå kvalifikationer, der svarer til arbejdsmarkedets krav. Der er behov for en indsats, der gør det muligt at udnytte dette potentiale — også selvom det f.eks. implicerer en særlig lavtlønssektor.

1.8. Regionsudvalget finder det vigtigt, at der tages hensyn til EU's udvidelse i forbindelse med revisionen af strategien, og at de kommende medlemsstaters synspunkter høres i forbindelse med den videre forberedelse af reformen. De vigtigste udfordringer for de kommende medlemsstaters arbejdsmarkeder er at øge beskæftigelsesfrekvensen, hæve kvalifikationsniveauet og reformere produktionsstrukturerne. Strukturændringerne øger de regionale beskæftigelsesforskelle. De kommende medlemsstaters forvaltningsmæssige strukturer samt navnlig de regionale og lokale myndigheders handlingsevne bør styrkes, så de så effektivt som muligt kan tilpasse sig det europæiske arbejdsmarkeds udfordringer og udnytte de ressourcer, der er afsat til udviklingstiltagene.

2. Forvaltning af beskæftigelsesstrategien og styrkelse af den lokale og regionale dimension

2.1. Regionsudvalget understreger, at det er en stor udfordring at opfylde de målsætninger for bl.a. fuld beskæftigelse, der blev opstillet i Lissabon. Et heldigt udfald er i højere grad end tidligere afhængigt af konvergens mellem forskellige delpolitikker og aktivitetsniveauer samt god koordinering af ressourcerne.

2.2. Regionsudvalget er enig med Kommissionen i, at medlemsstaternes politiske engagement i beskæftigelsesstrategien bør styrkes. De nationale handlingsplaner for beskæftigelsen opfattes generelt som forvaltningsakter, hvis kobling til den øvrige nationale politik er uklar. De lokale og regionale aktører, massemedierne og den store offentlighed har kun ringe kendskab til beskæftigelsesstrategien. Det vil sige, at der i forbindelse med strategiens gennemførelse er problemer med de indsatsniveauer, hvor beslutningerne vedrørende beskæftigelsen i sidste ende træffes.

2.3. Regionsudvalget mener, at de nationale parlamenter bør tage stilling til de nationale handlingsplaner for beskæftigelsen. Dette vil skabe større åbenhed i den proces, som den europæiske beskæftigelsesstrategi tager sigte på, og vil samtidig gøre strategien til genstand for en bred debat. De nationale handlingsplaner får derved større vægt og de nationale parlamentarikere får et »naturligt« redskab til at fremme den nødvendige konsensus mellem centrale/regionale og lokale holdninger til beskæftigelsespolitikken.

2.4. Regionsudvalget mener, at beskæftigelsesstrategiens indhold og den anvendte terminologi bør gøres mere forståelig og lettere at tilpasse de regionale og lokale forhold. Spørgeundersøgelser viser, at borgerne i Europa oplever EU's aktiviteter som noget fremmed og fjernt. De erfaringer, der er indhøstet i forbindelse med fremme af den lokale beskæftigelse, viser, at der mellem beskæftigelsesstrategiens forskellige gennemførelsesniveauer er stadig større fortolkningsproblemer.

2.5. Regionsudvalget betoner, at de regionale og lokale myndigheder bør spille en vigtig rolle og have et stort ansvar i forbindelse med udviklingen og gennemførelsen af beskæftigelsesstrategien. Den europæiske beskæftigelsesstrategi bør være en proces, der foregår på mange niveauer, hvor aktører på såvel lokalt, regionalt og nationalt niveau som EU-niveau indgår i en fortløbende dialog med hinanden. Hvad angår god forvaltning er det vigtigt at vurdere, hvordan samarbejde mellem forskellige myndighedsniveauer og aktører fungerer i forbindelse med strategiens forberedelse og gennemførelse. Brugere opfatter imidlertid myndighederne som en enhed, så det er også vigtigt at vurdere, hvordan virksomheder og borgere på græsrodsniveau kan påvirke udviklingen af beskæftigelsesfremmende tjenester.

2.6. Regionsudvalget mener, at man bør finde en overordnet måde at styrke den europæiske beskæftigelsesstrategis lokale og regionale dimension. Kommissionens meddelelse vurderer primært, hvilken rolle det regionale og lokale niveau kan spille i forbindelse med beskæftigelsesstrategiens forvaltning, dvs. med henblik på ordningens effektivitet og legitimitet. Denne fremgangsmåde tager imidlertid ikke tilstrækkeligt hensyn til de regionale og lokale aktørers umiddelbare rolle i gennemførelsen af beskæftigelsesstrategien. Det er på det lokale niveau, arbejdspladser skabes og forsvinder. De regionale og lokale aktører varetager vigtige opgaver i deres egenskab af producenter af velfærds- og uddannelsestjenester, der understøtter beskæftigelsen, som udviklere af lokale arbejdspladser og nye jobmuligheder samt som arbejdsgivere. De påvirker på mange måder forudsætningerne for, at unge, kvinder, indvandrere og en aldrende befolkning kan få adgang til arbejdsmarkedet, ligesom de fremmer ligestilling på arbejdsmarkedet. Når det gælder integrationen af de grupper, som står uden for arbejdsmarkedet, spiller de ofte en central rolle. Høj beskæftigelsesfrekvens er også et centralt mål i den lokale udviklingspolitik og en grundforudsætning for tjenesternes opretholdelse.

2.7. Kommissionen gør i sin meddelelse indsatsen med de regionale beskæftigelsesforskelle til en prioritet i den kommende beskæftigelsesstrategi. De regionale beskæftigelsesforskelle er store og vil blive endnu større efter udvidelsen. Regionsudvalget understreger, at de interne problemer i regionerne samtidig bliver mere forskelligartede. De politikker, der træffes beslutning om på makroniveau, bliver svagere og svagere i forhold til de regionale og lokale problemer. Regionsudvalget påpeger, at arbejdsmarkedets problemer understreger behovet for en løsningsmodel, som også kobler den regionale differentiering sammen med nødvendige ændringer af indholdet i den førte politik. Beskæftigelsesstrategien bør i overensstemmelse med OECD-landenes overordnede udvikling understøtte en decentralisering af beskæftigelsespolitikken. Medlemsstaterne bør også arbejde for at kompetencen til at gennemføre beskæftigelsespolitikken decentraliseres til lokalt og regionalt niveau.

2.8. Regionsudvalget er enig med Kommissionen i, at den europæiske beskæftigelsesstrategi bør stimulere og støtte forberedelsen og gennemførelsen af regionale beskæftigelsesstrategier baseret på partnerskaber. Regionsudvalget mener, at et partnerskab mellem den offentlige sektor, virksomhederne og de socialøkonomiske aktører samt de ikke-statslige organisationer er af særlig betydning for styrkelsen af den sociale samhørighed og skabelsen af en ny social kapital samt nye virksomheder og nye job. Partnerskaberne bør være brede og samle forskellige aktører og aktørniveauer. Udarbejdelse af regionale beskæftigelsesstrategier bør effektivt kobles sammen med udarbejdelsen af nationale handlingsplaner. Der bør på de nationale budgetter og i Den Europæiske Socialfonds programmer afsættes tilstrækkelige midler til udarbejdelsen og gennemførelsen af dem.

2.9. Regionsudvalget mener, at fremme af den regionale og lokale beskæftigelse i høj grad er koncentreret om traditionelle handlingsmodeller og procedurer fra en aktiv arbejdskraftpolitik. Ved siden af den traditionelle indsats på individniveau bør man i endnu højere grad fremme et aktivitetsmiljø, der styrker beskæftigelsen (infrastruktur, uddannelse, tjenester, iværksætterkultur), samt forebyggende beskæftigelsesaktioner. Regionale og lokale aktører bør opmuntres til at udforske nye innovative strategier og metoder.

2.10. Regionsudvalget mener, at de beskæftigelsesunderstøttende politiske aktioner (den europæiske beskæftigelsesstrategi) og den hertil knyttede finansiering (Den Europæiske Socialfond og innovative aktioner) under forberedelsen af beskæftigelsesstrategiens gennemførelse for at fremme programmernes effektivitet bør koordineres bedre, end det sker i dag. Den Europæiske Socialfond bør støtte integrationen af den regionale dimension i den europæiske beskæftigelsesstrategi.

2.11. Regionsudvalget understreger, at forsøgene vedrørende understøttelse af den europæiske beskæftigelsesstrategis regionale og lokale dimension (f.eks. territoriale beskæftigelsespakter, innovative aktioner, partnerskabsprogrammer) samt samspillet mellem de nationale politikker bør styrkes. Forsøgene har givet en merværdi til fremme af beskæftigelsen. Problemet er imidlertid, at man ofte ikke formår at anvende den gode praksis, der er opstået i forsøgene, i de nationale programmer.

2.12. Regionsudvalget finder det vigtigt, at man under udviklingen af den europæiske beskæftigelsesstrategi styrker vidensgrundlaget og metoder, hvormed man kan vurdere det regionale og lokale niveaus indsats samt udvikle procedurer, hvormed medlemsstaterne kan rapportere om det lokale og

regionale niveaus rolle i forbindelse med gennemførelsen af de nationale beskæftigelsesprogrammer.

2.13. Regionsudvalget støtter Kommissionens mål om at styrke arbejdsmarkedsparternes rolle på beskæftigelsesområdet. Regionsudvalget finder det vigtigt, at de lokale og regionale myndigheder, som jo er store arbejdsgivere, opfattes som fulgyldige parter i dialogen mellem arbejdsmarkedets parter.

2.14. Regionsudvalget er enig i, at den åbne koordinationsmetode er hensigtsmæssig i forbindelse med gennemførelsen af beskæftigelsesstrategien. Regionsudvalget understreger imidlertid, at udvidet anvendelse af metoden ikke må svække medlemsstaternes eller de lokale og regionale myndigheders kompetence i forbindelse med tilrettelæggelsen af velfærdstjenesterne.

2.15. Regionsudvalget er tilfreds med, at Kommissionen i overensstemmelse med opfordringen fra topmødet i Barcelona har fremsat forslag om bedre koordination af beskæftigelsesretningslinjerne og de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker samt om en forenkling af processen. Regionsudvalget lægger vægt på, at samordningen mellem processerne gennemføres således, at den i et rimeligt omfang omfatter de institutioner, arbejdsmarkedsparter m.v., der deltager i gennemførelsen af beskæftigelsesstrategien, samt at der føres en fornuftig debat. Regionsudvalget finder det vigtigt, at der tages hensyn til udvalgets synspunkter i den videre udarbejdelse af beskæftigelsesstrategien.

2.16. Regionsudvalget understreger, at dialogen mellem Kommissionen og Regionsudvalget om udviklingen af den europæiske beskæftigelsesstrategi har været åben og konstruktiv. Regionsudvalget ønsker også at bidrage til gennemførelsen af det forum for lokal udvikling, der afholdes på Kreta i maj, og udbrede det lokale og regionale niveaus erfaringer i de forskellige medlemsstater.

Bruxelles, den 10. april 2003.

Albert BORE

Formand for

Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Meddelelse fra Kommissionen om »Europæiske benchmarks for uddannelsesområdet: Opfølgning af Det Europæiske Råds møde i Lissabon««

(2003/C 244/11)

REGIONSUDVALGET HAR —

under henvisning til Kommissionens meddelelse om »Europæiske benchmarks for uddannelsesområdet: Opfølgning af Det Europæiske Råds møde i Lissabon«,

under henvisning til Kommissionens beslutning af 20. november 2002 om i henhold til EF-traktatens artikel 265 at anmode om Regionsudvalgets udtalelse,

under henvisning til præsidiets beslutning af 5. august 2002 om at henvise det forberedende arbejde til Underudvalget for Kultur og Uddannelse,

under henvisning til Regionsudvalgets udtalelse om Rapport fra Kommissionen: Uddannelsessystemernes konkrete fremtidige mål (CdR 89/2001 fin) ⁽¹⁾,

under henvisning til Regionsudvalgets udtalelse om Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets henstilling om europæisk samarbejde om evaluering af kvaliteten i skoleundervisningen (CdR 21/2000 fin) ⁽²⁾;

der henvises desuden til:

- Udtalelse om hvidbogen: »Undervise og lære — På vej mod det kognitive samfund« (CdR 115/1996 fin) ⁽³⁾
- Udtalelse om Kommissionens meddelelse: »På vej mod en EF-rammestrategi for ligestilling mellem mænd og kvinder« (CdR 233/2000 fin) ⁽⁴⁾,
- Udtalelse om Kommissionens memorandum om livslang uddannelse (CdR 19/2001 fin) ⁽⁵⁾,
- Udtalelse om Handlingsplan for e-learning — Overvejelser om fremtidens uddannelse (CdR 212/2001 fin) ⁽⁶⁾ samt
- Udtalelse om Kommissionens meddelelse: »Realisering af et europæisk område for livslang læring« (CdR 49/2002 fin) ⁽⁷⁾,

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 349/2002 rev.), som blev vedtaget af Underudvalget for Kultur og Uddannelse den 18. februar 2003 med Lars Abel, Amtsrådsmedlem Københavns Amt (DK/PPE), som ordfører,

Og ud fra følgende betragtninger:

Ifølge artikel 149 i EF-traktaten bidrager Fællesskabet til et højt uddannelsesniveau ved at fremme samarbejdet mellem medlemsstaterne og om nødvendigt ved at støtte og supplere disses indsats, med fuld respekt for medlemsstaternes ansvar for undervisningsindholdet og opbygningen af uddannelsessystemerne samt deres kulturelle og sproglige mangfoldighed. Der er derfor ikke tale om nogen form for harmonisering af de nationale lovgivninger eller administrative bestemmelser.

⁽¹⁾ EFT C 19 af 22.1.2002, s. 23.

⁽²⁾ EFT C 317 af 6.11.2000, s. 56.

⁽³⁾ EFT C 182 af 24.6.1996, s. 15.

⁽⁴⁾ EFT C 144 af 16.5.2001, s. 47.

⁽⁵⁾ EFT C 357 af 14.12.2001, s. 36.

⁽⁶⁾ EFT C 19 af 22.1.2002, s. 26.

⁽⁷⁾ EFT C 278 af 14.11.2002, s. 26.

Samarbejdet mellem medlemsstaterne på uddannelsesområdet er et vigtigt bidrag hen imod virkeliggørelsen af Lissabon-topmødets mål om at skabe et konkurrencedygtigt og dynamisk videnbaseret samfund.

Regionsudvalget støtter det overordnede mål for meddelelsen, men påpeger det væsentlige i, at regionale/lokale myndigheder er involveret i benchmarkingprocessen, eftersom de er hovedansvarlige inden for uddannelsesområdet i implementeringsfasen, og finder desuden, at Europa-Kommissionen ved fastsættelsen af de konkrete benchmarks ikke i tilstrækkelig grad har taget højde for det enkelte lands udgangspunkt, hvilket, jævnfør formandskabets konklusioner i Lissabon, er væsentligt for anvendelsen af den åbne koordinationsmetode —

på sin 49. plenarforsamling den 9. og 10. april 2003 (mødet den 10. april) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

1. Regionsudvalgets synspunkter

Regionsudvalget

1.1. bifalder Kommissionens overordnede hensigt med meddelelsen med at formulere konkrete målsætninger for uddannelsesområdet, hvilket er en væsentlig forudsætning for at nå Lissabon-målsætningen, og bifalder desuden det ambitionsniveau, Kommissionen udviser i formuleringen; samtidig bør det dog undersøges, hvorledes meddelelsen kan bidrage positivt til den løbende faglige uddannelsespolitiske debat.

1.2. mener, at et led i denne proces er formuleringen af konkrete benchmarks, men henleder opmærksomheden på, at formuleringen af disse i henhold til anvendelsen af den åbne koordinationsmetode også skal tage hensyn til det enkelte medlemslands udgangspunkt;

1.3. understreger, at lokale og regionale myndigheder er centrale aktører i implementeringen af processerne, der iværksettes med henblik på at opfylde de fastsatte »benchmarks«, og

1.4. opfordrer Kommissionen til at støtte udvikling af netværk til udveksling af erfaringer og udbredelse af »best practice«, hvilket er en vigtig del af den åbne koordinationsmetode;

1.5. opfordrer Kommissionen til at anbefale de enkelte medlemslande, at de lokale og regionale myndigheder inddrages i arbejdet med at tilrettelægge implementeringen af disse benchmarks;

1.6. erkender, at et øget ressourceforbrug vil kunne fremme muligheden for at nå de fastsatte benchmarks i visse lande, men at et øget ressourceforbrug i sig selv ikke sikrer dette;

1.7. påpeger, at forudsætningen for at nå de valgte benchmarks er, at underviserne har de nødvendige faglige og pædagogiske kvalifikationer;

1.8. bifalder Kommissionens forslag om fastsættelse af nationale benchmarks angående øgning af investeringer pr. indbygger i menneskelige ressourcer, idet Regionsudvalget understreger, at det i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet er op til de kompetente nationale, regionale og lokale myndigheder at fastsætte beløbet for det offentliges forbrug på de forskellige former for uddannelse;

1.9. opfordrer Kommissionen til at sikre tilvejebringelsen af data til at belyse såvel udgangspunkt som udvikling på det nationale, regionale og lokale niveau i medlemsstaterne;

1.10. understreger, at det er uhyre vigtigt, at denne proces åbnes for tilrædelseslandene, og opfordrer Kommissionen til at iværksætte tiltag, således at tilrædelseslandene på frivillig basis kan være opmærksomme på disse benchmarks.

2. Regionsudvalgets anbefalinger

Inden 2010 skal alle medlemsstater mindst halvere antallet af personer med kort skolegang i forhold til tallet for 2000 for dermed at opnå et EU-gennemsnit på 10 pct. eller derunder.

2.1. konstaterer, at Kommissionen foreslår, at alle medlemslande — uagtet de store forskelle mellem medlemslandene imellem, som spænder fra 7,7 % til 43,1 % — skal halvere andelen af personer, som forlader skolen uden at have gennemført hele det obligatoriske undervisningsforløb;

2.2. anbefaler, at dette benchmark omformuleres, således at det anerkendes, at de lande, som allerede er tæt på at opfylde det fastsatte mål for EU gennemsnittet på 10 pct., skal sigte på at nå dette niveau;

2.3. anfører, at lande, som ligger betydeligt over det fastsatte mål på 10 pct. vil have vanskeligt ved at nå det fastsatte benchmark inden 2010, idet målopfyldelsen formentlig vil kræve en markant udbygning af deres uddannelsessystemer.

Inden 2010 skal alle medlemsstater mindst halvere de kønsrelaterede skævheder blandt kandidater i matematik, naturvidenskab og teknologi, samtidig med at der sikres en betydelig stigning i det samlede antal af kandidater i forhold til tallet for 2000.

2.4. anerkender, at det er et problem med for store kønsrelaterede skævheder inden for disse uddannelsesområder (henviser til Regionsudvalgets udtalelse om Kommissionens meddelelse På vej mod en EF-rammestrategi for ligestilling mellem mænd og kvinder, (CdR 233/2000 fin, ordfører Diane Bunyan) og Regionsudvalgets udtalelse Memorandum om livslang læring, (CdR 19/2001 fin, ordfører Christina Tallberg) men finder, at den aktuelle mangel på kandidater inden for disse områder indebærer, at en ligeværdig målsætning må være at øge det samlede antal kandidater;

2.5. foreslår, at benchmarket omformuleres, således at alle medlemslande skal sikre en betydelig stigning i det samlede antal kandidater i forhold til 2000, samtidig med at man arbejder hen imod en kønsfordeling, således at de kvindelige kandidater udgør minimum 40 pct.

Inden 2010 skal medlemsstaterne tilse, at gennemsnitligt 80 pct. eller flere af de 25-64-årige i EU som minimum har afsluttet uddannelse på gymnasialt eller tilsvarende niveau.

2.6. ser med tilfredshed på dette forslag til benchmark, som vil forbedre medlemslandenes borgeres muligheder for at være aktive på arbejdsmarkedet og derigennem understøtte aktivt medborgerskab;

2.7. understreger betydningen af, at der i denne proces fokuseres i særlig grad på den unge generation, på at fastholde de unge i uddannelsessystemet, og at de udvikler forståelse for sammenhængen mellem uddannelse og muligheder på arbejdsmarkedet, ligesom en styrkelse af de væsentlige basiskompetencer øger parathed til at uddanne sig hele livet;

2.8. mener, at hvis målet om, at gennemsnitligt 80 pct. eller flere af de 25-64-årige i EU som minimum skal have afsluttet uddannelse på gymnasialt eller tilsvarende niveau skal nås, må der iværksættes specifikke nationale programmer i form af strategier for livslang læring.

Inden 2010 skal andelen af 15-årige med ringe færdigheder i læsning, matematik og naturvidenskab mindst halveres i hver medlemsstat.

2.9. foreslår, at man foruden målsætningen om halvering også fastlægger en mere præcis europæisk målsætning, så man i de medlemsstater, hvor andelen med ringe færdigheder i læsning, skrivning, matematik og naturvidenskab er meget beskedent, kan supplere halveringsmålsætningen med denne fælles europæiske målsætning;

2.10. anerkender betydningen af færdigheder indenfor læsning, skrivning, matematik og naturvidenskab, men påpeger, at IKT-kundskaber og fremmedsprog er vigtige for at kunne klare sig i et videnssamfund, og at kompetence inden for IKT og fremmedsprog ligeledes er vigtige redskaber til erhvervelse af viden, til kommunikation og til problemløsning og dermed for realiseringen af målsætningerne med hensyn til efteruddannelse og livslang læring;

2.11. understreger den store betydning af, at IKT-kompetencer bibringes børn i en tidlig alder med anvendelse af pædagogiske værktøjer, der er tilpasset denne gruppe;

2.12. opfordrer Kommissionen til, idet der henvises til Regionsudvalgets udtalelse om Rapport fra Kommissionen — Uddannelsessystemernes konkrete fremtidige mål (CdR 89/2001, ordfører Seán O'Neachtain), at fortsætte bestræbelserne på at tilvejebringe tilstrækkelige og pålidelige data til at belyse indsatsen inden for undervisning i IKT og anvendelse af IKT i undervisningen;

2.13. fremhæver, at indsatsen inden for læsning, skrivning, matematik, naturvidenskab og IKT ikke må ske på bekostning af andre fag i skolen eller på bekostning af udvikling af kvaliteter som kreativitet, selvværd, sociale kompetencer, solidaritet og demokratisk sindelag, som især i et videnssamfund er meget vigtige. Man bør derfor tværgående styrke de nævnte discipliner inden for hvert enkelt fag i læseplanen, — det gælder især læsning og skrivning — så man undgår, at nogle fag forfordes.

Inden 2010 skal EU-gennemsnittet for deltagelse i livslang uddannelse mindst udgøre 15 pct. af voksne i den erhvervsaktive alder (25-64 år) og bør i intet land være under 10 pct.

2.14. ser med tilfredshed på dette forslag til benchmark og anerkender, at det er en forudsætning for, at EU fortsat vil kunne tilpasse sig videnssamfundets krav, samt for, at borgerne vil kunne fastholde og forbedre deres stilling på arbejdsmarkedet ved at reagere mere hensigtsmæssig på markedets krav;

2.15. påpeger, at de nødvendige ressourcer må komme fra såvel offentlige som private kilder, samt at uddannelses- og læreprocesser kan antage forskellige former og finde sted i

forskellige regi (såsom interaktive, netbaserede uddannelsesforløb, »coaching« eller kvalitetsudviklingsprojekter i virksomheder), og at dette bør lægges til grund, når man fastsætter målemetoderne;

2.16. understreger endvidere behovet for at indføre behørigte attestationer af allerede erhvervede kompetencer, så især voksne i den erhvervsaktive alder tilskyndes til at deltage i livslang uddannelse.

Bruxelles, den 10. april 2003.

Albert BORE

Formand for

Regionsudvalget

Regionsudvalgets resolution om støtte til lokale folkevalgte, som er udsat for angreb og trusler i Baskerlandet

(2003/C 244/12)

REGIONSUDVALGET HAR ud fra følgende betragtninger —

- A. Regionsudvalget er det europæiske organ, som repræsenterer lokale og regionale myndigheder, og som i den egenskab udgør en privilegeret observationspost for lokalt demokrati i Den Europæiske Union.
- B. Den Europæiske Union bygger på udelelige og universelle værdier vedrørende menneskelig værdighed, frihed, lighed og solidaritet og medvirker til at bevare og udvikle disse fælles værdier under respekt for de europæiske folkeslags forskelligartede kulturer og traditioner såvel som for medlemsstaternes nationale identitet og deres organisering af de offentlige myndigheder på nationalt, regionalt og lokalt plan.
- C. Ytringsfriheden, som kommer til udtryk i forskellige opfattelser, kulturer, trosretninger og måder at leve på, er grundlaget for et åbent samfund.
- D. De principper om demokrati og retsstat, som EU bygger på, trues af voldelige, planlagte, systematiske og selektive terroranslag udført af ETA og beslægtede organisationer mod lokale folkevalgte i Baskerlandet og Navarra; en lang række kommunalrådsmedlemmer fra Folkepartiet og Socialistpartiet er blevet myrdet i de seneste år i disse regioner og i hele Spanien; snesevis af baskiske kommunalrådsmedlemmer er trådt tilbage, og et kommunalråd er sågar blevet opløst. Politicskorter er til stadighed nødt til at sikre den personlige beskyttelse af hundredvis af lokale baskiske folkevalgte.
- E. De demokratiske partier, som åbent bekæmper ethvert forsøg på at bremse udviklingen af de fælles værdier — menneskelig værdighed, frihed, lighed og solidaritet — støder på store vanskeligheder, når de skal opstille valglisten til lokalvalg i Baskerlandet (og er nødt til at ty til partifæller fra andre spanske regioner); det er nødvendigt, at beskytte disse partiers hovedsæder og deres valgsteder udsættes for erklærede terrortrusler.

- F. Flere spanske love (valglove, lokallove osv.) har måttet ændres for at beskytte kommunalrådsmedlemmerne; regeringerne og partierne er nødt til at udfolde ihærdige bestræbelser for at sikre de lokale folkevalgtes beskyttelse, og offentligheden i Spanien nærer stadig større tvivl om legitimiteten af de kommende lokalvalg, som skal afholdes under disse vilkår.
- G. Terrororganisationen ETA søger gennem blodige angreb på lokale folkevalgte at ramme det svageste led i kæden af spanske folkevalgte politikere med det sigte at hindre de demokratiske partiers ret til repræsentation og derved fordreje valgresultater.
- H. Disse terrorangreb begrænser stemme- og valgretten ved kommunalvalg og dermed borgernes ytringsmuligheder og deltagelse i politik, som udgør grundlaget for de offentlige instansers myndighed —

på sin 49. plenarforsamling (mødet den 10. april 2003) med et flertal af stemmer for og 8 stemmer hverken for eller imod vedtaget følgende resolution.

Regionsudvalget

1. tager endnu en gang kategorisk afstand fra enhver form for vold og fordømmer på det kraftigste ethvert attentat eller enhver terrortrusel i almindelighed, og især anslag og trusler fra ETA rettet mod baskiske kommunalrådsmedlemmer,
2. udtrykker på vegne af lokale og regionale politikere i hele Europa sin medfølelse og solidaritet med familierne til de mange ofre,
3. udtrykker sin mest oprigtige og broderlige støtte til samtlige kommunalrådsmedlemmer, som har været udsat for attentater og trusler, og opfordrer dem til at fortsætte deres demokratiske virke og til at værne om demokrati, frihed og retsstat til trods for de forfærdelige vilkår, under hvilke de er nødt til at udøve deres mest legitime rettigheder,

4. giver endvidere udtryk for sin støtte til og solidaritet med de spanske myndigheder, de demokratiske politiske partier og de kandidater, som stiller op til de næste valg, under dette uacceptable terrorpres,

5. håber, at politisamarbejdet og det retlige samarbejde mellem medlemsstaterne vil blive styrket, så det lykkes at udrydde enhver form for terrorisme i EU,

6. fordømmer alle, der deltager i disse kriminelle handlinger, tillader, at de finder sted, opfordrer til dem, støtter dem eller udfører dem, og fordømmer ethvert forsøg på at udnytte denne situation til at opnå politiske fordele,

7. pålægger sin formand at overbringe denne resolution til Europa-Kommissionen, Rådet, Europa-Parlamentet og den spanske og baskiske regering

Bruxelles, den 10. april 2003.

Albert BORE

Formand for

Regionsudvalget